

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS

ILŪKSTES NOVADA INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

Ilūkste * Bebrene * Pilskalne * Šēdere

Nr.10 2008. gada novembris Cena Ls 0,10

Latvijas 90-gadei veltīts kultūras pasākumu cikls

11. novembrī *Bebrenē* Lāčplēša dienai veltīti pasākumi:
plkst. 17.00 Lāpu gājiens no K/S Tehniskais centrs;
plkst. 17.15 Piemiņas brīdis pie pieminekļa Brīvības cīnītājiem;
plkst. 17.30 Koncerts Bebrene kultūras namā.
12. novembrī plkst. 16.00 *Bebrenes prof.vsk. zālē* Svinīga pēcpusdiena veltīta Latvijas dzimšanas dienai „Mēs esam skolas lepnums - mēs esam pasaulē!”
13. novembrī plkst.13.00 *Ilūkstes KC* Koncerts veltīts Latvijas 90-gadei (1.-12.klasēm)
14. novembrī plkst. 9.00 Bebrene vsk. Gaismas ceļš un piemiņas brīdis pie Brīvības pieminekļa
plkst. 10.00 Ilūkstes PII „Zvaniņš” Latvijas 90-gadei veltīts pasākums
plkst. 15.00 *Ilūkstes 2.vsk zālē* Svinīgs koncerts veltīts Latvijas 90 - gadei
plkst. 19.00 *Ilūkstes KC* filma „Rīgas sargi” ieeja Ls 0.50, bērniem līdz skolas vecumam par brīvu
17. novembrī plkst. 14.00 *Šēderes KN* Koncerts Latvijas 90-gadei
plkst.18.00 *Ilūkstes KC* Svinīgs pasākums veltīts Latvijas 90. dzimšanas dienai un balle (spēlē grupa „Kodols”)
18. novembrī plkst. 9.00 ekumēniskais svētku dievkalpojums Ilūkstes katoļu baznīcā

Novembra mēnesī visās Ilūkstes novada izglītības iestādēs un bibliotēkās ir iespējams aplūkot radošu darbu un vēsturisku materiālu tematiskās izstādes, veltītas Latvijas 90. dzimšanas dienai.

Redaktores sleja

Lapa... Sarkana kļavas lapa pielip loga rūtij, vēja spārnu vēdas aizskar mājas stūri, kāda bērna smieklis atskan pie tuvējās mājas - bērna, kas krīt un ceļas no krāsaino lapu kaudzes. Tas viss ierauj mūs krāsainā dejā - rudens valsī, kur katra lapa atrod sev pāri un tad nu ir vaļā... durvis uz debesu āri. Tik plašs dejas lauks, kur griezties krāsaino lapu valsī un paceļot līdzī kādam vēl tūlīgam dzērvju kāsīm.

Kādam šī deja liekas skumja esam, bet nē... Varbūt vien saule mūs priecē retāk, bet krāsas paliek, vien toņi mainās. Ir laiks, kad daba atklājas visā savā krāšņumā - lapas sacenšas greznojoties dažādās krāsās, jaunā raža priecē mūsu sirdis un mierīgāki vakari iegulstas mūsu klēpī. Kāds teiks: "Nāk tumši vakari un tumši rīti..." Bet vai tas nav labāk...? Tie dod iespēju mazliet picklust... ienest sirdī mieru un prieku, sakārtot domas. Kādam varbūt tas ir arī pārmaiņu laiks, kad ar jaunu sparū un degsmi ir jāiesāk kas jauns.

Katram šis laiks ir savādāks, likteņi un dzīves ir dažādas, bet ir kaut kas, kas mūs vieno, kas ienes sirdī kņūdoņu - tādu vieglu un skaidru. Cits vairāk, cits mazāk, bet visi gatavojas šai laikā tik svarīgam mirklim - dienai, kas vieno; dienai kas saliedē un aizsauc atmiņu dzīlēs - Latvijas šūpuļsvētkiem. Tie ir svētki, kas, kaut mazliet, bet ikvienam liek sirdij picklust un sajūst prieku, ka šī ir mūsu dzimtene! Te nav runa par tautību, bet par kopā piedzīvoto un pārdzīvoto, par kopā izraudāto un izdziedāto - dārgo! Tāpēc karogs, kas šai dienā plīvo vējā, lai ir kā sveiciens Latvijai, pilns baltu domu un sveicienu, kas, aiztraucot vējā, veido deju - gaišo domu segu, kas turpinās sildīt Tēvzemi.

Sarmīte Bogdanoviča

Dievs, svētī Latviju:
Zemi, cilvēkus, valodu,
Dziesmu un ticību,
Godaprātu un darba tikumu;
Uzturi mūs dzīvus,
Dari mūs brīvus -
Garā un pateicībā,
Cilvēka vārda cienīgus
LATVIEŠUS
Tēvzemē un pasaulē.

/Velta Toma/

Mīļie novada ļaudis, atvērsimies, iedeģsimies un deģsim Latvijai!

Katrs tik daudz, cik to spējam - savā ģimenē, darba pienākumus veicot un satiekot viens otru.

Vienkārši būsim ar iedeģtu sirdi Latvijas dvēseļu liesmu svečturī, vēlot tai saules mūžu.

Sirsniņi sveicam Latvijas 90-tajā dzimšanas dienā!

Ilūkstes novada dome

◆ Notikums ◆

Ilūkste - Latvijas sakārtotākā mazpilsēta

No mazas ozolzīlītes izaug kupls ozols, ja vien tam ir pienācīgi laba augsne un laikstākļi, ja negadās kāds zvērs, kas to nolauž, ja cilvēki izturas pret to saudzīgi. Tāpat ir ar katru darbu, ko sākam darīt, ar katru domu un vārdu. Pieliktās pūles un sirds degsme atspoguļojas rezultātā.

Bērnu dzirkstošais prieks par jauno rotaļu laukumu un jaukajām nojumēm pie bērnu darza, jauniešu pukstošās sirdis, vakaros atpūšoties glīti koptajā Kastuņu skvērā, audzinātāju pateicīgie skatiņi pirmskolas iestādē „Zvaniņš”, kur veikta loģu nomaīņa, gājēju nesteidzīgā gaita, pastaigājoties pa sakārtoto Stadionu ielu un vēl tik daudzas citas lietas pašas skaļi sauc - Ilūkste ir kļuvusi skaistāka, mājīgāka, drošāka un ikvienam, kurš šeit dzīvo, tik mīļa - ozolzīlīte aug!

Arī citi mūsu pilsētu ir atzinuši par labāko un sakārtotāko 2008. gadā visā Latvijā starp citām Latvijas mazpilsētām. 24.oktobrī Saldū tika suminātas 2008. gada sakārtotākās Latvijas pilsētas. Tā bija diena, kad Saldus pilsētā pulcējās dažādu pilsētu pārstāvjus, kas nēma dalību šajā konkursā. Ar Valsts prezidenta Valda Zatlera un Lilitas Zatleres kundzes piedalīšanos, tika paziņoti un sveikti konkursa “Latvijas sakārtotākās pilsētas 2008” laureāti. Uz sakārtotākās pilsētas titulu kopumā pretendēja 22 rajonu centru pilsētas un mazpilsētas. Katrā no tām, kā atzina vērtēšanas komisija, ir vērojama attīstība, un arī kāds atsevišķs virziens, kur gūti ievērojami rezultāti, kas arī bija pamatu piešķirtajām nominācijām, kur izņemot Atzinības rakstus, klāt nāca arī konkursa atbalstītāju - Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM), Vides ministrijas, Satiksmes ministrijas, Labklājības ministrijas - piešķirtās balvas. Pēc kārtīgas izvērtēšanas rajona centru pilsētu un pilsētu ar iedzīvotāju skaitu virs 10 000 grupā kā sakārtotāka tika nominēta Bauska, bet mazpilsētu grupā - Ilūkste, kas saņēma arī:

*Atzinības rakstu Ilūkstes pilsētai par dinamisku vides un pilsētas attīstības jomas projektu izstrādi un realizēšanu;

*Latvijas Republikas Vides ministrijas atzinības rakstu par dinamisku vides un attīstības jomas projektu realizēšanu un jaunu perspektīvu izstrādi, par racionālu un intensīvu pašvaldības cilvēkresursu izmanto-

šanu novada labklājības attīstībā, par priekšzīmīgu pilsētas centra un novada teritorijas sakoptību, kā arī balvu - 20 000 latu vides projektiem;

*Satiksmes ministrijas atzinības rakstu par uzvaru konkursā "Sakārtotākā Latvijas pilsēta", kā arī balvu - 20 000 latu ceļu infrastruktūrai;

*Latgales plānošanas reģiona pateicības rakstu par aktīvu dalību konkursā un Latgales reģiona attīstības veicināšanu.

Izvērtējot konkursa dalībniekus, tika ņemti vērā šādi kritēriji:

*pilsētas attīstības plānošana un nodrošināšana;

*pilsētas infrastruktūra;

*izglītība, kultūra un sociālā sfēra;

*sabiedriskā kārtība;

*uzņēmējdarbība un bezdarba samazināšana;

*pilsētas un lauku vides sabalansēta attīstība;

*vides aizsardzība;

*pašvaldības darba organizācija;

*pašvaldības un sabiedrības sadarbība;

*nevalstisko organizāciju aktivitātes;

*sadarbība ar valsts pārvaldes institūcijām;

*sadarbība ar partneriem Latvijā un ārvalstīs;

*Interneta mājas lapa;

*citi kritēriji (pēc komisijas ieskata).

Šogad, kad Latvija svin savu 90. dzimšanas dienu, arī šis atzinums ir kā dāvana Latvijai. Mums, ilūkstiešiem, jābūt lepnīgiem par savu pilsētu un jālepojas par katra devumu un darbu, ko darām savai ģimenei, savai pilsētai, savai valstij. Būsim vienoti un degsim Latvijai, jo tā esam arī mēs.

**Ilona Linarde,
Sarmīte Bogdanoviča**

Ciemos uz piparmētru tēju pie sakārtotākās mazpilsētas 2008

4. novembris bija saulaina diena. Tikpat jauks noskaņojums valdīja arī Ilūkstes novada domē, jo tā bija diena, kad tika uzņemti ciemiņi no Viesītes, kuru starpā bija arī Viesītes domes priekšsēdētājs Jānis Dimitrijevs. Viņi vēlējās tuvāk iepazīt Ilūkstes novada domes un citu iestāžu darbu un vēl jo vairāk – apskatīt pilsētu, kas ir atzīta par Latvijas Sakārtotāko mazpilsētu 2008.

Ciemiņi apmeklēja gan jauno bērnu rotaļu laukumu, gan Ilūkstes PII "Zvaniņš", kur visus mīļi sagaidīja iestādes vadītāja Inga Strode. Bērnu darza audzētāji, sakarā ar tuvojošos Mārtiņdienu, bija sarūpējuši nelielas pašu rokām darinātas dāvanīņas. Pabija arī Ilūkstes bērnu un jauniešu centrā, kur jau durvju šinī pusē viņus laipni sagaidīja šīs iestādes

Piparmētru tējas pauze muzejā

direktore Vanda Rimša un ar prieku iepazīstināja ar centra darbu. Ciemiņi iegriezās arī muzejā, kas ir iekārtots turpat Bērnu un jauniešu centra telpās. Tā vadītājai Valijai Pētersonei bija daudz kas rādāms un stāstāms. Ciemiņi tika cienāti ar pašu plāvās sagādāto piparmētru tēju. Tālāk ceļš veda uz Ilūkstes mūzikas skolu, kuras vadītājs Edvīns Mēgnis iepazīstināja ar skolas darbu un ieguldījumu Ilūkstes kultūras dzīvē.

Ciemiņi bērnu pasaulē...

Visa šī diena bija krāsām un skaņām piepildīts laiks, kas sniedza savu ieguldījumu ikviena dzīvē un pieredzē. Dzirdētais savijās ar redzēto un nogūlās ciemiņu atmiņu lādēs. Visi devās mājup priecīgi un gandarīti par labi pavadīto dienu.

Sarmīte Bogdanoviča

Ilūkstes novadam – 5 gadi

2003. gada 7. novembrī plkst. 15.00 notika pirmā jaunizveidotā Ilūkstes novada domes sēde, kurā piedalījās 29 novada deputāti. To vadīja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Ivars Gaters, kuras laikā par Ilūkstes novada priekšsēdētāju tika ievēlēts Jānis Puriņš. Kopš šī notikuma nu jau ir aizritējuši 5 gadi un tieši 2008. gada 7. novembrī plkst. 15.00 Ilūkstes novada domes sēžu zālē, šim notikumam par godu, sanāca vēl Ilūkstes pilsētas priekšsēdētājs Jānis Anspoks, pirmais Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Jānis Puriņš un pašreizējais pašvaldības priekšsēdētājs Stefans Rāzna. Sanākušo vidū bija arī jaunizveidotā novada domes sēdes aculiecinieki. Visi sanāca, lai vienkārši dalītos atmiņās par bijušo, pārdomātu par esošo un nedaudz ieskatītos arī nākotnē.

Sarmīte Bogdanoviča

Piektdien 7. novembrī novads svinēja savu 5 gadu pastāvēšanas jubileju

◆ Novada skolās ◆

Eglaines pamatskolas 70-gade

Ar rudens zeltu un skaistām atmiņām piebērtā liepu aleja, kas ved uz Eglaines pamatskolu 25.oktobrī kūsāja no dzīvības pārpilnības. Uz skolu nebeidza tecēt dzīvas cilvēku straumes un svinīgajam pasākumam kopā pulcējās visu vecumu un krāsainu atmiņu bagāti Eglaines pamatskolas absolventi. Šajā vakarā skola atgādināja bišu stropu, kurā vienkopus sanākušas bija tik dažādas un tajā pašā laikā tik vienotas personības, tas liecināja tikai par to, ka šī vieta ir mīļa un dārga tik daudziem!

Eglaines pamatskolas 70-gades svētki aizsākās ar kopīgām lūgšanām dievkalpojumā Eglaines luterāņu baznīcā, ko vadīja Raivis Martinsons un kuru kuplināja mūziķis Arnis Miltiņš ar saviļņojošām bērnu dziesmām, aicinot līdzdziedāt klātesošos.

Savukārt svinīgā pasākuma laikā, caur dažādiem pašu absolventu atmiņu stāstiem bija iespēja izceļot pa skolas vēstures lappusēm. Gan skarbas, gan gaišas un dzīvespriecīgas skolas gaitas ir iezīmējušas nozīmīgas dzīves līnijas un atstājušas paliekošas vērtīgas pēdas ikvienam, kurš mācījies Eglaines pamatskolā. Patīkamo atkalredzēšanās prieku bagātināja sirsnīgie skolēnu un skolotāju priekšnesumi, kā arī viesu un pašu absolventu spārnotie vēlēju-

mi apaļajā gadadienā. Eglaines pamatskolu sveikt bija ieradusās kaimiņu skolas, ar kurām šo gadu laikā ir izveidojušās draudzīgas saiknes - Bēbrenes vidusskolas, Ilūkstes 1. vidusskolas, Ilūkstes 2. vidusskolas, Ilūkstes novada neklātienes vidusskolas, Dvietes pamatskolas, Subates pamatskolas kolektīvi. Arī Daugavpils rajona izglītības pārvaldes vadītāja Irēna Bulaša savā uzrunā uzsvēra, ka Eglaines pamatskola ir viena no rajona labākajām pamatskolām.

Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna, skolai vēlot turpināt būt un būt, kopā ar skolas direktori Elitu Skrimbli un Eglaines padomes priekšsēdētāju Romualdu Fedoroviču, kurš arī ilgu gadu ir nostrādājis Eglaines skolā, iestādīja divus pašaudzētus ozoliņus, kas simbolizē varenību un spēku. Izpildītore Līga Dudare dāvāja skolai sveicīti ar vēlējumu vienmēr

Ilūkstes novada domes priekšsēdētāja Stefana Rāzns pašaudzētais ozoliņš rod mājietau Eglaines pamatskolas augsnē. (No kreisās: Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna un Eglaines pamatskolas direktore Elita Skrimble)

saglabāt dzirkstelīti savstarpējās attiecībās ar audzēkņiem un pašu kolektīvu.

Lai Jūsu darbiem allaž putnu spārnu vieglums un paliekošas pēdas!

Izglītības un kultūras nodaļas vadītāja Ilona Linarde

Eglaines pamatskolas audzēkņu muzikālais sniegums absolventiem.

Eglaines skolotāju kolektīva muzikālais sveiciens klātesošajiem

10. klašu iesvētīšana Ilūkstes 2. vidusskolā

Par tradīciju Ilūkstes 2. vidusskolā ir kļuvusi 10. klases iesvētīšana vidusskolēnu kārtā. Jau mēnesi iepriekš 11.-12. klašu skolēni pārdomāti veido scenāriju, kurā iekļauj pārbaudījumu uzdevumus 10. klases skolēniem un audzinātājam, kas nosaka intelektuālo, fizisko un garīgo sagatavotību nopietnajam vidusskolas posmam. Jābūt gatavam ir uz visu: gan atsvaidzinošai dušai, gan garšas receptoru pārbaudei, gan asprātības līmeņa un kolektīvās izturības pārbaudei, lai godam izejot "ciešanu ceļu", sagatavotu sevi "svinīgajam" zvērestam.

Šis pasākums vienmēr sagādā pārsteigumus, neizsakāmu prieku un vēlmi izpaust sevi.

Renāta Ošmjanska

Matemātikas nedēļa
Ilūkstes 1. vidusskolas sākumskolā

No 20.oktobra līdz 24.oktobrim Ilūkstes 1.vidusskolā sākumskolā notika Matemātikas nedēļa, kuru vadīja skolotāja Dace Jurjevskā kopā ar savu audzināmo 3.a klasi.

Tās laikā skolēni risināja "Cietos riekstus", sacentās matemātikā stafetē, zīmēja, kur ikdienā sastopas ar skaitļiem.

Nedēļas noslēgumā notika ma-

temātikas pēcpusdiena "Viens, divi, trīs - tie citi būs drīz". Tajā katrā klase rādīja priekšnesumu saistītu ar matemātiku. Skolēni dziedāja, rādīja skeču "Dzīve bez skaitļiem", stāstīja anekdotes.

Aktīvākie Matemātikas nedēļas dalībnieki saņēma atzinības rakstus un šokolādes medaļas.

Pasākuma noslēgumā bērni dejoja Disenītē.

◆ Kultūra ◆

Neparastais kultūrvēsturiskais mantojums

16. oktobrī Daugavpils rajona padomē notika Daugavpils rajona skates "Neparastais kultūrvēsturiskais mantojums" noslēguma pasākums. Pasākuma mērķis bija popularizēt kultūrvēsturisko mantojumu, veicinot kultūrvēsturisko vērtību izziņāšanu un turpmāku saglabāšanu. Skates temats katru gadu ir savādāks - atbilstošs Eiropas Kultūras Mantojuma dienu tematam. Neparastais kultūrvēsturiskais mantojums ir kultūras mantojums kā cilvēka radošās darbības rezultāts, kas izpaužas daudzveidīgās formās - kā materiālās, tā nemateriālās. Sarakstā iekļautajiem objektiem ir īpašs stāsts - leģendāras vietas, neparasti notikumi, savdabīgas vērtības. Kultūrvēsturiskā mantojuma skate šogad aicināja iepazīt neparasto, un uz sen zināmām lietām paraudzīties no citas puses!

Daugavpils rajona vērtēšanas komisija vērtēja un apbalvoja visus 14 pieteiktos skates objektus, kuri bija sadalīti divās grupās - materiālais kultūras mantojums un nemateriālais kultūras mantojums. Liels gandarījums par Ilūkstes novadu, jo par skates laureātiem kļuva 7 mūsu novada kultūrvēsturisko objektu saimnieki, izveidotāji un lietotāji.

Skates grupas "Nemateriālais kultūras mantojums" laureāti:

2. vieta - Bēbrenes pagasta represēto iedzīvotāju mutvārdu stāstu krājums "Mans mūžs - manas atmiņas" un Bēbrenes iedzīvotāju rakstisko atmiņu apkopojums (Bēbrenes pagasta bibliotēka);

2. vieta - Novada zaļais dekis (Ilūkstes novadpētniecības muzejs);

3. vieta - Bēbrenes muižas spoku stāsti (Bēbrenes vidusskola).

Skates grupas "Materiālais kultūras mantojums" laureāti:

1. vieta - Bebru dziedzeru uzlējums (Bēbrenes pagasta tūrisma informācijas punkts, Dvietes senlejas informācijas centrs);

2. vieta - Pirmā Pasaules kara

blindāžas izziņas takā "Vēstures liecinieki" (Pilskalnes pagasts);

3. vieta - Bedrišakmeņi un upurakmens Bēbrenes pagasta mājas "Atāli" privātkolekcijā (Ā. Gruberte);

2. vieta - Dzīvnieku anatomijas ekspozīcija (Bēbrenes Profesionālā vidusskola).

Paldies visiem Daugavpils rajona skates "Neparastais kultūrvēsturiskais mantojums" dalībniekiem par kultūrvēsturisko vērtību pētīšanu, saglabāšanu, popularizēšanu un integrēšanu tūrisma attīstībā Ilūkstes novadā!

Bēbrenes tūrisma organizatore Benita Štrausa

◆ Novada cilvēks ◆

Tautastērpu Meistare

Parunāties ar Antoniju Vadzišu neatlaidīgi ieteica vairāki novada iedzīvotāji, un nu - Latvijas lielajai jubilejai veltītajā "Ilūkstes Novada Vēstu" numurā, šķiet, ir īstais brīdis lasīt interviju ar šo unikālo cilvēku - Māksliniecī un Meistari ar lielo burtu, jo viņas prasme darināt tautastērpus novērtēta visā Latvijā. Šī gada Dziesmu svētku ietvaros notikušajā tautastērpu skatē Subates deju kolektīva tērpi ieguva godpilno 3.vietu, un tie tika darināti tieši Antonijas Vadzišas vadībā Ilūkstē. Tautas svētkos - par tautas tērpiem.

Vispirms pastāstiet, lūdzu, par uzņēmumu "Augšzeme"!

Uzņēmums SIA "Augšzeme MSM" ir izveidojies uz bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta trikotāžas un aušanas ceha bāzes.

Pašreiz uzņēmums nodarbojas ar šūšanas pakalpojumiem un tautas tērpu izgatavošanu. Uzņēmumā Ilūkstē strādā 34 cilvēki, Krāslavā - 13.

Ja atskatās vēsturē, secinām, ka sadzīves pakalpojumu kombinātā ar aušanu sāka nodarboties 60. gadu sākumā. Uz speciāli izgatavotiem koka rāmjiem pinuma tehnikā darināja lakatus. Čehs atradās ēkā, kur tagad ir saimniecības preču veikals "Help". 1965.gadā bija iegādātas rokas aušanas stelles, uz kurām sāka strādāt Helēna Vanaģele. Viņa izmantoja savas mātes un citu Ilūkstes audēju pieredzi, kuras kādreiz auda mājās. Pieprasījums pēc austiem aizkariem un pārkļājiem ar katru gadu palielinājās un ražošana paplašinājās. Vietējais galdnieku cehs pēc seno amatnieku gatavoto stēļu parauga izgatavoja jaunas stelles. 70.gadu vidū aušanas cehā bija jau ap 50 audējus. Produkti tika ražoti ne tikai vietējai realizācijai, bet sūtīti arī uz vairākām Krievijas pilsētām. 1979.gadā sākās dažādas reorganizācijas: Daugavpils rajona sadzīves pakalpojumu kombinātu apvienoja ar Daugavpils pilsētas sadzīves pakalpojumu kombinātu. Rezultātā daudzas ražošanas nozares tika likvidētas. Ilūkstē palika vilnas pārstrādes, aušanas un trikotāžas ražotnes. 90.gadu sākumā, atstoties tirgus ekonomikā, Latvija strauji piepildījās ar lētiem sintētiskiem tekstilizstrādājumiem, un pēc pašmāju ražojumiem vairs nebija pieprasījums.

Neņemot vērā visus pārveidojumus un reorganizācijas, nonākot visdramātiskākajās krīzes situācijās, centāmes saglabāt ražošanas ēku un iekārtas. Piedreze liecināja, ka līdzko ēka paliek tukša, viss tiek izvazāts, nozagts un uzlauzts negodīgu cilvēku rīcības rezultātā. Šobrīd ēkai ir stabili saimnieki Tatjana Nagles vadībā, ražošanas telpas pakāpeniski tiek remontētas, uzņēmums darbojas. Protams, ir daudz

grūtību, jo vispārējā ekonomiskā krīze valstī ietekmē arī uzņēmuma darba ritmiku.

Kā jūs pati sākat nodarboties ar tautastērpu darināšanu?

1969.gadā es uzsāku darbu sadzīves pakalpojumu kombinātā kā tekstilnozares tehnoloģe. Līdz tam es strādāju Ilūkstes patērētāju biedrībā par rūpniecības preču precizini un neklātienē mācījos precizības Maskavas kooperatīvajā institūtā. Ar tirdzniecību saistīt visu savu dzīvi tomēr negribēju. Īstajā laikā nāca priekšlikums pāriet uz sadzīves pakalpojumu kombinātu. Aušanas procesu uz roku stellēm es iepazinu skolas gados, kad ziemā dzīvoju pie tantes. Viņa bija apkārtnē pazīstama audēja.

Pakalpojumu sistēmā aušana kā ražošanas nozare bija jauna, bet faktiski aušana ir sens, iemīļots un plaši pazīstams darba veids. Mans uzdevums bija organizēt tehnoloģisko procesu tā, lai uz rokas stellēm dotu labus, gaumīgus, lietišķi dekoratīvus tekstilizstrādājumus vairumā, izmantojot plašu materiālu klāstu: vilnu, līnu, kokvilnu, ķīmiskās šķiedras, lupatas, otrreizējās izejvielas utt. Aušanas nozare attīstījās arī citos rajonos. Sadzīves pakalpojumu ministrijas projektēšanas un tehnoloģijas institūts izveidoja tekstilnodalījā, kur strādāja māksliniecī un inženieritehnoloģi, kuri katru gadu veica rajonu pakalpojumu kombinātu tehnologu un meistarū apmācību, organizēja seminārus un izstādes, vērtēja un apstiprināja rajonos ražošanā ieviesto izstrādājumu paraugus-etalonus.

Savā darbā es izmantoju izstāžu, vēstures muzeja materiālus, pētīju tos rakstus un pīnumus, kuras audumu darināšanā izmantoja mūsu vecmāmiņas. Arī tautastērpi ir neizsmeļams avots ne tikai atdarinājumam, bet arī dekoratīvu priekšmetu veidošanai.

Pirmie pasūtījumi tautisko brunču un villaiņu izgatavošanai parādījās jau 70.gados - vairākiem korjiem, deju kolektīviem un baznīcu procesiju dalībniekiem.

Kādiem kolektīviem esat darinājusi tērpus?

2008.gadā Vispārējo dziesmu svētku organizācijas procesā lielu vēribu pievērsa tautastērpiem. Sakarā ar to Vēstures muzeja etnogrāfijas nodaļa organizēja vairākus seminārus, kuros demonstrēja muzeja fondos esošos dažādu novadu tērpus, kā tos pareizi atdarināt un valkāt.

Pēdējos divos gados mūsu uzņēmums ir izpildījis pasūtījumus vairākiem Madonas, Jēkabpils, Preiļu, Daugavpils, Krāslavas rajona, Daugavpils pilsētas kolektīviem, Jūrmalas KC, Jelgavas 3.vidusskolai, Rīgas pilsētas

KC "Mazā ģilde" u.c. Apmēram 800 brunču, 1000 kreklus, 220 bikses, 300 vestes un pieburi, 180 galvas auti, 150 vainagi u.c. Priekšmeti bija nodoti kultūras darbinieku rīcībā.

Vai arī šobrīd ir daudz pasūtījumu?

Šobrīd ir pasūtījumi Līvānu KC, dažām Daugavpils pilsētas skolām, Krāslavas novada KC, jo kolektīvi gatavojas Skolēnu dziesmu svētkiem 2009.gadā.

Cik ilgi top viens tautastērps un cik cilvēku ir iesaistīti tā darināšanā?

Viena tautastērpa izgatavošanā piedalās vairāki izpildītāji. Piemēram, lai izgatavotu tērpu, kura sastāvā ir brunči, izšūts kreklis, josta, vainags, piedalās 7 darbinieki. Šis process ir ļoti darbietilpīgs. Tas ir roku darbs, kas prasa precizitāti un labu redzi, it sevišķi izšūšanā. Tādā veidā sarežģītības pakāpes tērpam kopumā jāpatērē 48 - 52 stundas.

Anna Permanicka darina tautastērpa brunču.

Vai jums ir kāds māceklis, kam nodot šī senā, skaistā amata prasmes?

Diemžēl nav, bet, protams, tāds būtu ļoti vajadzīgs, jo nezinu, cik ilgi vēl pati šo darbu varēšu darīt. Šobrīd ir tāda situācija, ka nevaram atlautes kādu apmācīt uz sava rēķina, gaidām jau gatavu darbinieku.

Kas un kā tautastērpus darināja agrākajos laikos? Kāpēc dažādos novados tie ir tik atšķirīgi?

Tautastērps ir skaists mantojums, kurā apvienots daļiens un rūpīgs darbs. Šodien ar to nodarbojas uzņēmējdarbības, tautas studijas un individuālie komersanti. Agrāk tērpus gatavoja katrā mājā. 17.-18.gadsimtā gandrīz katrā mājā auda, izmantojot pašaudzētus līnus, aitu vilnu. Paši krāsoja, vērpa. Izmantoja augu krāsveidus. Gatavoja praktiskus zemnieku apģērbus. Pamažām vienkāršs zemnieka apģērbs tapa greznāks. Svētku gadījumos jau tika speciāli izšūti, greznots ar

Antonijai Vadzišai bieži nākas ieskatīties tautas tērpu grāmātās.

Bebrenes brunči

atsevišķām krāšņākām detaļām. Ja mājās to nevarēja izpildīt, izmantoja amatnieku pakalpojumus.

Tikai 19.gs. Otrajā pusē zemnieku apģērbā sāka parādīties pilsētas modes tendences. Sāka izmantot fabrikās darinātus audumus. Katra novada tērpam bija zināmas atšķirības. To ietekmēja novada ģeogrāfiskais stāvoklis. Tā, piemēram, dažos Augšzemes tērpās jūtama Lietuvas ietekme. Baltkrievijas un Krievijas pierobežā atstājusi ietekmi Latgales tērps.

Kura novada tautastērps jums patīk vislabāk un vai pašai arī ir savs?

Man patīk Zemgales, tā saucami, galdainie brunči, ļoti rakstaini. Ja mēs tādus austu, ko līdz šim neesam darījuši, tad gribētu tādus arī sev.

Ar ko īpašs, atšķirīgs no citiem ir Ilūkstes novada valkātāis tautastērps?

Tajā, atšķirībā no citiem augšzemes novada tērpiem, īpatnējs ir vainags,

Mūsu Rasmiņa

un mēslu maisījuma vajadzēja aplīnāt, lai ziemā nesaltu. Ziemas bija aukstas, līdz -40, bet vasaras karstas un nepastāvīgas. Bez "tautas apģērba" vateņa nevarēja iztikt ne ziemā, ne vasarā. Ar uzturu bija bēdīgi.

Katrs strādājošais saņēma 1 kg maizes dienā. Bērni un veci cilvēki nesaņēma neko. Visus darbus veica ar kastriem bulļiem un traktoriem, jo zirgu bija maz. Tā gandrīz 8 gadi tika aizvadīti Sibīrijā.

Pēc atgriešanās Rasmiņa sāka strādāt savā dzimtajā skolā. Viņa kā laborante vienmēr bija pirmais skolotāja palīgs praktisko darbu stundās, sagatavojot ķīmiskās vielas, veterinārmedicīnas instrumentus un citus materiālus. Ar viņas glīto rokkrastu ir aizpildīti dažādi dokumenti, informatīvie materiāli un mācību uzskates līdzekļi. Katru darbu mūsu Rasmiņa veica ar lielu albidības sajūtu un precizitāti. Vienmēr izpildīga, atsaucīga, laipna un smaidīga - tāda bija un joprojām ir mūsu Rasmiņa. Tas nekas, ka jau 20 gadus atrodas pelnītā atpūtā, bet ejot uz Bebrene centru, viņa nekad nepaņem garām skolas sekretāres kabinetu, lai paņemtu vēstules, bet atgriežoties - atnest pastu gan kaimiņiem, gan skolai.

Ir tādi cilvēki, kuru ikdiena daudz neatšķiras no citu cilvēku ikdienas. Darba steigā mēs aizmirstam šo cilvēku vērtības, bet, ja kādu dienu viņš neparādās mūsu vidū, izjūtam viņa nepieciešamību. Ne jau tāpēc, ka nav saņemta kārtējā palīdzība, bet vienkārši tāpēc, ka šī cilvēka klātbūtne vien jau ir atbalsts mūsu sarežģītajā un problēmu pilnajā pasaulē. Un tad mēs kārtējo reizi pārliecināmies, ka šādi cilvēki ir kā gaismas nesēji - ikdienas mazie varoņi.

Tāda ir Rasma Drulle, jeb, kā mēs Bebrene viņu mīļi saucam, - mūsu Rasmiņa. Viņa ik dienas darbojas kā maza čakla bitīte. Absolvējusi Bebrene lauksaimniecības skolu, nostādījusi šeit visu mūžu, joprojām turpina palīdzēt gan kā atsaucīga kaimiņiene, gan kā čakla pastniece, jo dzīvo tepat - skolas paspārnē.

Rasma Drulle Bebrene ieradās 1941. gada pavasarī, lai apgūtu mājturības specialitāti. Mācības grūtības nesagādāja, bet blakus mācībām bija

jāstrādā visi lauku darbi, jo tajos laikos bija svarīga zemes kopēju izglītošana. Kā atceras Rasma, tad mājturības praktiskajās nodarbībās ēdienus gatavoja pēc receptēm, bet nelielā daudzumā. Lai tikai zinātu, kā tas jā dara. Pārējie ēdieni tika gatavoti, gaļu, taukvielas un miltus aizstājot ar dārzeņiem, saknēm vai rupju maluma miltiem. Bija jāveic dažādas dežūras: virtuvē, govju un cūku kūtīs. Arī vasarā zināmu laiku katram audzēknim vajadzēja strādāt saimniecībā. Nedēļas beigās pēc dažāda veida darbiem sāpēja visas vietas. Bet tas salīdzinājumā ar nākamā Rasmiņas dzīves posmu nebija nekas, jo 1949.gada pavasarī sākās garais ceļš uz Sibīriju.

Rasmas sāpju ceļa gala mērķis bija Omskas apgabals, 42.sovhozs, 2.ferma. Viņa atceras: "Komendants paziņoja, ka esam šeit noņemti uz mūžu. Te ziemā tika saslietas bērna balķu mājās. Tās pa vasaru mums kā bezdelīgām no glīdās, ūdens, salmu

kurš izšūts ar stikla zīlītēm, vainaga mala nošūta ar atšķirīgām krāsām lentu un piešūtas no lentas veidotas rozītes. Man zināmi ir divu veidu Ilūkstes brunči: rūtaini, ar īpatnēju krāsu salikumu un diezgan sarežģītu auduma struktūru; svītairni ar lāsumiem.

Ko jūs gribētu novēlēt novada iedzīvotājiem Latvijas 90.dzimšanas dienā?

Novēlu novada iedzīvotājiem veiksmīgi pārdzīvot ekonomiskās grūtības, raudzīties nākotnē ar optimismu, celt godā mūsu tautas gara mantojumu, labu veselību un pārtību.

Interviju sagatavoja Antra Martinsona

◆ Mēneša intervija ◆

Gribēju tikt mājās...

Tik daudz cilvēku, tik daudz likteņu... Katram savs un katram tik īpašs. Nāk 18. novembris - Dzimtenes svētki, apaļa 90 gadu jubileja, kas nav tikai Latvijas pastāvēšanas gadadiena. Tā ir jubileja, kas ir tūkstošiem likteņu vērtā. Ierejas suns un es klauvēju pie vienām šādu likteņu durvīm, aiz kurām slēpjas tik neizsakāmi daudz. Uguns liesma, ko es pamanu kvēlojam istabas nelielajā krāsnī, - tieši tā ir šīs mājas saimnieces sirds satura daļa, kas tik īpatnēji sasauca ar šī gada svētku moto - „Iededzies par Latviju”. Tieši to šī sirds, atrodoties trimdā ārpus Latvijas, aizvien ir darījusi - degusi un kvēlojusi par savu Tēvzemi. Un tagad, kad viņa ir atradusi ceļu atpakaļ uz bērnības zemi, tik daudzus dzīves likteņus un nostūrus izstāģējusi, var iedegties par Latviju un dalīties priekos un skumjās, jau šinī pusē esot. Šī sirds pieder mūsu novadniecei Viktorijai Ružai, kas pēc 62 prombūtnē pavadītiem gadiem nu jau 6 gadus ar ģimeni ir apmetusies uz dzīvi šai pusē. Šis ilgais laiks ir pavadīts Vācijā, kur arī sastaps vīrs - arī latvietis, dzimuši bērni, kas audzināti latviskā garā. Lūzdu ne daudz dalīties atmiņās par to, kā bija un ir.

“Mans tēvs bija lauksaimnieks. Dzīvojam Dvītes pagastā. Bijām 3 bērni un es gāju tanī laikā Bebreņu lauksaimniecības vidusskolā un dzīvoju internātā. 1940. gadā pirmo reizi ienāca krievi. Tā kā toreiz mēs visi bijām samērā patriotiski audzināti, tad līdz ar to mēs nepieņemām to režīmu, bijām pretī un sabotējām kā jau jaunieši.

Parasti no rītiem mums bija tā saucamā junda, kad dziedājām „Dievs, svētī Latviju” un skaitījām rīta lūgšanu, un tad vienu rītu direktors pateica: „nokārsim galvas, jo mūsu starpā vairs tas un tas neatrodas”. Tas bija tas, no kā mēs visi tik ļoti baidījāmies... Pa nakti brauca „melnā berta” (mēs viņu tā saucām) - mašīna, kas mūsējos aizveda prom uz cietumiem, uz Daugavpils cietumu, nošāva vai arī aizsūtīja tālāk. Tālāko likteni vairs patiesībā neviens nezināja.

Toreiz pastāvēja piecu klašu vidusskolas izglītība. Pēc ceturtās klases vasarā, kad bija atvaļinājums, aizbraucu pie savas draudzenes ar riteni, vienkārši tāpat paciemoties, parunāties. Otrā rītā mostamies, un fronte, karš jau tieši pie durvīm, gribēju tikt mājās, bet tā arī vairs netiku... Labu laiku arī vecāki nezināja par manu likteni. Tā kā stāvēdama vienā vasaras kleitīnā, biju spiesta doties līdz bēgļiem, kas devās uz Vāciju. Viņi stāstīja šausmu lietas par to, ka tautu jau sāk izvest piespiedu kārtā. Patiesībā es tā arī aizgāju kājām uz Vāciju, jo ratos brauca tikai bērni un veci cilvēki. Dzīvi sāku dzīvot burtiski ne no kā. Nonākot galā, grūtākais bija tas, ka vācu valodā nerunāju nevienu vārdu, jo skolā tika mācīta angļu valoda. Tur nebija arī pilnīgi neviena rada, viss svešā vietā, tu esi viens pats bez valodas, bez nekā. Patiesībā viegli nebija. Man bija diezgan liela uzņēmība. Iesāku uzreiz mācīties, sāku lasīt grāmatas, vācu valodu tikai no lasīšanas iemācījos. Vārdu sakot, tas bija jāmācās... Nav tā kā tagad... tagad te, kur citu tautību cilvēki pasaka, priekš kam mums vajadzīga tā valoda. Un tas mums nebija tā, ka varēja runāt savā valodā. Mums bija jārunā vācu

valodā un ja tu nemācēji, tad biji kā izmests, neko nevarēja iesākt darīt. Tad arī Vācijā tika nodibināta ģimnāzija, kur pabeidzu 5. klasi. Bija jāmācās.. Bija jāliek eksāmeni. Man ļoti laimējās, es braucu pie teikties uz to skolu, tā bija citā pilsētā.. Zināju, ka būs jāliek eksāmeni, jo tie skolotāji jau nezināja, no kurienes esmu, liecība nebija man līdzī, viss palika te. Tieši pie skolas satiku savu veco skolotāju, kas, uz mani skatoties, ieplēta rokas un iesaucās: „Tā tak mūsu Viktorija ir!” Tas tāds savilņojošs mirklis bija. Un tad nu viņa tūlīt sarakstīja visas tās atzīmes. Tad tiku cauri bez eksāmeņiem. Vēlāk viņa izceļoja uz Kanādu.

Tā nu mēs sākām dzīvot tur. Bija ļoti daudz bēgļu. No sākuma bija tāda organizācija IRO, kura mūs visus kopā saturēja. Ar laiku mūs palika arvien mazāk un mazāk... Bēgli izceļoja.. Tad jau, kad visi zināja, ka atpakaļ uz dzimteni tikt cerība ir maza, devās uz citurieni - uz Angliju, uz Ameriku, uz Kanādu.. uz citām zemēm. Katrs mēģināja dabūt vietu, kur dzīvot. Citiem vietām bija pažiņas.

Man tad piedzima puisītis.. Viņam bija 3 gadiņi, kad tika atklāts smadzeņu iekaisums, no kā viņš palika invalīds uz visu mūžu. Tad bija grūti, un ar slimiem bērniem, ar slimiem cilvēkiem neviena valsts vispār neņēma pretī. Tā nu arī mēs palikām uz dzīvi Vācijā. Sākumā vēl cerējām tikt atpakaļ, kaut kā dzīvojam ar to cerību, ka nu labi, tagad mēs dzīvojam te, bet gan jau būs, gan jau Latviju atbrīvos. Gan jau tiks kaut kā. Nu kamēr jau tiešām pagāja 10.. 20 gadu .. Ilgs laiks tur nodzīvots. 18 gadus aizgāju, 80 gadus atgriezies.”

Kā jūs tur pieņēma paši vācieši?
„Mūs sauca par „auslenderiem” (tulk. no vācu val. - „ārzemnieki”). Tas, kā mūs pieņēma, bija atkarīgs no katra paša. Kā tu uzvedies, kā tu dzīvoji, tā viņi arī pieņēma - gandrīz tā varētu teikt. Nu ļoti daudzi bija, kas tiešām paši vainīgi, ka viņus nepieņēma, visādas dumības taisīja. Bet citādi... Es personīgi nevaru sūdzēties. Es biju ļoti labi iedzīvojusies, bija draugi un draudzenes. Un tiešām pēdējā laikā varēja ļoti labi dzīvot. Ģimenē ikdienā runājām latviski, arī bērni tādējādi auga daudz-maz latviskā vidē, kas deva iespēju neaizmirst saknes.”

Jūs iepriekš minējāt, ka aizējot nevienam neko nezināja par Jūsu likteni. Vai bija iespēja uzmeklēt vecākus un uzturēt kontaktus ar ģimenes locekļiem tepat Latvijā?

„No sākuma vecāki pat nezināja kur un vai vispār dzīvi esam, vai kur esam un mēs jau nevarēja ne ziņu dot, nekā. Mans brālis bija frontē. Nekādas ziņas nebija. Daudzi, kas atradās Latvijā, vēl stāvēja sarakstā, bet tēvu un mammu neizveda. Mēs jau diezgan agri iesākām sarakstīties ar vecākiem, ap 50. gadu laikam. Kaut gan vecāki bija ļoti uzmanīgi. Man māsa, piemēram, bija bērni un viņi nedrīkstēja iet augstākā skolā tikai tāpēc, ka radi ārzemēs. Tad bija jāizliekas un tā... Rakstiski uzturējām tos sakarus visu laiku.

Tad jau, kad radās iespēja, tad atbraucām arī uz Latviju, vedām daudz medikamentu un palīdzējām bērnu namiem, slimnīcām.”

Kāda bija ikdiena? Vai bija arī darbs?

„Vīrs strādāja, es biju mājsaimniece un audzināju bērnus. Vācijā patiesībā varēja dzīvot ar vienu algu. Tāpēc sievietei nebija nepieciešamības strādāt. Sievas strādāja, bet tikai tad, kad bija izaudzināti bērni. Tur māte audzināja savas mazas bērnus.”

Vai Jūs svinējāt latviešu svētkus?

„Jā, organizācija „Daugavas vanaģi” jau bija.. Svinējām gan 18. novembri, gan Jāņus.. absolūti visus latviešu svētkus. Patiesībā savās mājās mēs dzīvojam pēc vecajām latviešu parašām. Dabīgi, bija jāpieņem arī vācu likumi, jādzīvo tā, kā Vācijā dzīvo, bet tādas personīgas lietas, tās mēs pielietojām vienmēr kā Latvijā. Jā, un tā to mūžīgu mēs nodzīvojam.”

Kādas izjūtas bija tad, kad Latvija kļuva par neatkarīgu valsti?

„Ļoti priecīgi mēs bijām - satraukti un ļoti priecīgi. Es jau biju tieši tad pie Brīvības pieminekļa Rīgā. Tas bija ļoti savilņošs mirklis. 20 gadi jau drīz būs pagājuši, kopš Latvija jau ir brīva, bet latvieši tomēr mazliet par daudz, - kā lai to pasaka - bailīgi, nav pārliecināti. Vajadzētu kaut kā nostāties ar savu stāju, un to savu stāju arī izvest un pierādīt. Bet kā tagad ir.. Cik es tās avīzes lasu, ka tiešām, ko tikai lielā kaimiņvalsts pasaka, ka tikai neaizvainot viņu un lai kaut kas nenotiktu. Nu vienā ziņā ir saprotams, jo šo visu laiku nodzīvojuši okupācijā,

bailes jau viņiem ir noteikti. Bet tomēr man liekas, ka Lietuvai un Igaunijai ir savādāka nostāja..”

Vai Latvijā iedzīvoties nebija grūti?

„Liels laika posms pagājis. Patiesībā ir ļoti grūti iedzīvoties. Nu jā, dabīgi, kā jau tagad... ar 80 gadiem.. Vecu koku jau vairs nevar pārstādīt, tad jau tas vairs neaug.. tas ir skaidrs. Bet tad vienmēr iedomājos - tās ir mājas, tā ir dzimtene. Lai gan tāda, kāda tā Latvija bija, tāda, protams, vairs nav... Laiks iet uz priekšu, un 60 gadi ir 60 gadi... Tas ir ļoti liels laika posms - patiesībā viena paaudze. Un te nu tagad tā pagrūtāk ir... Pavisam liela atšķirība - braukt ciemos un braukt atpakaļ vai palikt te pavisam. Kas mani personīgi uztrauc un sāpina - uzgriez radio vai televīziju, vai aizej uz veikalu - visur dzird tikai krievu valodu. Es patiesībā vienmēr saku - es braucu atpakaļ uz Latviju, bet atbraucu gandrīz kā uz Krieviju, kur tikai dzird krievu valodu un tas man kaut kā ļoti, ļoti sāpīgi ir...”

Mums Vācijā bija ļoti daudz turku, un viņi brauca uz mājām un stāstīja, ka tur ir tik nelaimīgi, jo vairs viņus neatzīst.. Un mums tāpat notiek.... Nevarētu teikt, ka neatzīst, bet te pilnīgi izmests tu esi... Kad skatos vācu televīziju - es jutos mājās, kad es dzirdu vācu valodu, tad es jutos mājās. Kaut gan visu mūžu mēs sapņojām tikai par dzimteni. Vienmēr runājam, kā bija un

cik ļoti gribētos tikt atpakaļ. Beigās jau zinājām, ka netiekam, bet pirmos gadus pēc aiziešanas tikai tā dzīvojam ar cerību tikt atpakaļ uz Latviju.”

Vai atbraucot atradāt arī kādu paziņu?

„Jā, es jau meklēju. Biju aizbraukusi uz veco skolu, rakstīju, bet neviens nav atbildējis. Es zinu, ka daudzas meitenes, it sevišķi no manas klases, izceļoja - viena bija Kanādā, divas bija Amerikā un Jaunzēlandē. Es vēl tagad domāju, vai tiešām nevarētu kaut kādā veidā atrast kādu skolas draudzeni, kas bija toreiz klasē, bet nav neviena atbildējusi. Daži radnieki ir palikuši. Es esmu vienā ziņā laimīga, ka man ļoti labi kaimiņi ir. Pieņem un vienmēr izpalīdz.

Tāds nu ir šīs sirds ceļš - likloču, kritumu un kāpumu pilns. Gribētos teikt lielu jo lielu paldies sirds saimniecei par atklātību un dalīšanos. Šis dzīpars, šī dzīve ir ieausta Latvijas valsts vēstures segā. Tas ir neliels valdzīns, bet no tā ir atkarīgs visas segas stiprums, tāpēc gribētos novēlēt šais svētkos būt stipriem un stingri turēties stāvus, iet pretī vējiem un sargāt to liesmu, kas sirdi kvēl! Iededzies par Latviju un sargā to!”

Sarmīte Bogdanoviča

P.S. Gribētu lūgt ar avīzes starpniecību, ja atrodas kāds tā laika Viktorijas Raģuškas (meitas uzvārds) paziņa, tad kontaktinformācija ir meklējama pie raksta autores.

◆ Lauku sētā ◆

Mežs aug labi tāpat

Tā domā Anna Svilpe, kas jau gandrīz 60 gadus var saukt sevi par rīdzinieci, bet kas vasarās dzīvo, pašas vārdiem, būdīnā meža vidū. Kā pasakā. Kad paliek aukstāks, - pārnākšņo pie kamiņiem. Divas nedēļas Rīgā pie meitas, divas atkal mežā. Un tā jau vairākus gadus katru mēnesi. Savā mežā. Taisnības labad gan jāsaka - mazdēla mežā, jo tas pārrakstīts viņam. Un kādreiz piederējis Annas vecākiem, kas tagad atdusas Kalvānu kapos Dvietes pusē.

Annas mežu 7 ha platībā Pilskalna pagastā netālu no Doļņajas ciemata izdodas atrast samērā viegli. Lai ieraudzītu pašu, gan mazliet jāpapūlas - ietinusies rudens miglas vālos, viņa jau kopš agra rīta ir jaunaudzē - ar speciālu maisījumu kailām rokām apstrādā jauno priedīšu stādījumus, lai tos neapgrautu meža zvēri. Bet stādījū ir pusotra tūkstoša... Pašlaik tiem tikai 3 - 4 gadi, bet gara acīm Anna šeit redz jau lielus, staltus kokus. Tādus pašus, kādi slejas arī citos meža ielokos. Vai arī tos Anna savulaik stādījusi? "Nē, lielos - tos Dievs sasēja un iestādīja, es tikai stādu klāt, šur tur kaut ko pielaboju. Jaunos bērziņus sastādīju. Te - priedites. Pavasarī redzēsīm, kur vēl ir kādi tukšumi, tur arī tad kaut ko ieliksim."

Neticami, bet šai entuziasma pārpilnajai, možajai un dzīvespriecīgajai meža kopējai pēc dažiem mēnešiem būs jau 82 gadi... Vairāk par 65, 70 gan viņai parasti nedodot. "Laikam tas tāpēc, ka daudz esmu svaigā gaisā, visu laiku kustos. Ēdu ogas. Šogad daudz sēņu bija. Dārzenus tepat pie būdiņas sev izaudzēju." Un ar visu viņa lielākoties tiek galā pati. Gadās jau arī, kad jāmeklē kāds vīrišķis palīgs, un sevišķi priecīga un pateicīga Anna ir par čaklo izpalīdzi, vidusskolnieci Inesi no kaimiņmājam, ar kuru kopā darbs sokas vēl raitāk.

Anna ved rādīt savu "valstību". Te viņa līdz 22 gadu vecumam dzīvojuši. Izmācījusies Daugavpilī par šuvēju un aizbraukusi strādāt uz Rīgu. Māja, kur Annas ģimene dzīvojuši, jau sen nojaukta, un tās vietā uzstādīts piemiņas akmens. Septiņi bērni ģimenē bijuši, bet jau tad bijusi doma, ka vecāku mājās kādreiz paliks saimniekot tieši Anna. Nu tas arī gandrīz ir piepildījies, vienīgi "saimniecībai" neredz ne gala, ne malas un jumta vietā - debesis...

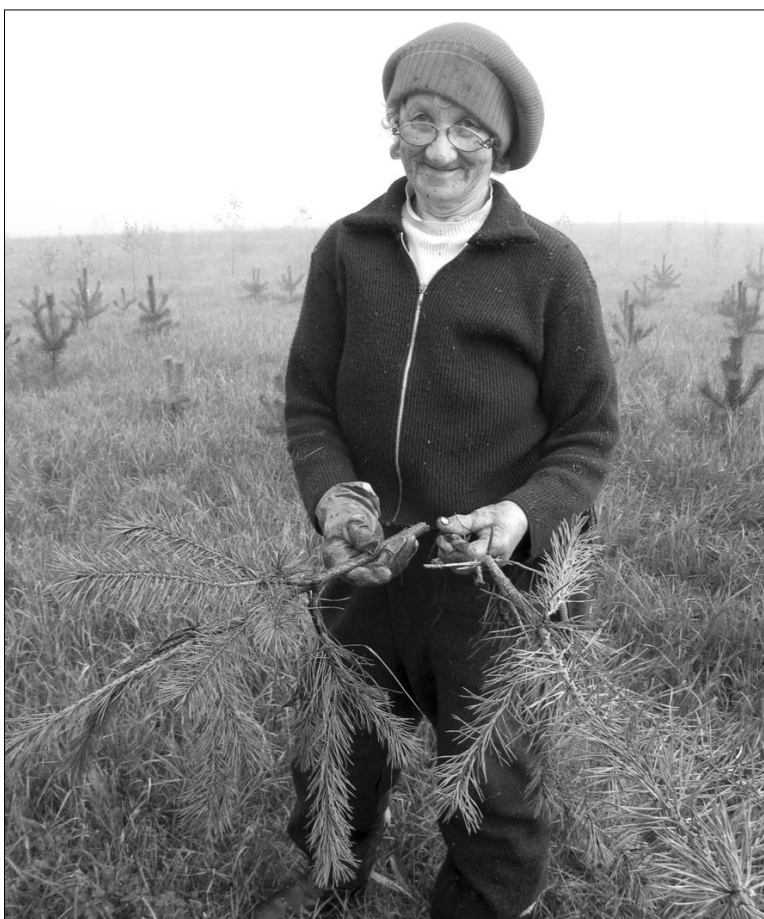
Bērzi, ozoli, kļavas, oši, ievas, priedes, dažas eglītes... Mazdēlam bijuši 13 gadi, kad kopā atbraukuši apskatīt senču atstāto mantojumu. Anna tā kā ieminējusies par pārdošanu, bet mazdēls kategoriski šādu iespēju noraidījis. Tik stingras nostājas iedvesmota tad arī sākusi te rosīties. "Puiši tepat netālu ņēma nost vecos telefona stabus, es tos atpirku, un viņi man no tiem stabiem uztaisīja būdiņu, lai ir kur apmesties. Apkārt apstādīju puķes. Dārziņu turpat blakus iekopu." Nu jau mazdēlam 20 gadi, students. "Mežragu pūš Rīgā, "Auseklīti", ne bez lepnuma stāsta Anna. Reizēm atbrauc apskatīties vecmāmiņas veikumu, tāpat arī meita. "Visa pensija mežam aiziet, arī meita, mazmeita pa druskai iedod." Anna priecājas, ka arī apkārtējie cilvēki esot atsaucīgi, neatsaka, ja vajag palīdzēt. Nupat uzsākusi dokumentu kārtošanu, lai lauksaimniecības zemes transformētu par meža zemi." Dūša viņai liela un uzņēmība apbrīnojama. Un par veselību nesūdzas, kaut iemesls būtu. "Kliboju, jā. Bet, paldies Dievam, pašlaik nesāp. Taisu sev bērzu "vannas" -

"Reiz dzīvoja šeit Zviedrānmāte" - piemiņas akmens bijušo māju vietā

Mājiņai izmantoti vecie telefona stabi.

Anna Svilpe rāda meža dzīvnieku apgrautos priežu stādījumus.

saplūcu zarus un guļos virsū. Palīdz." Un atkal jāsaka - neticami - mežu viņa tīra... sēdus! Kad brīnos, kā tas iespējams, Anna to pat nodemonstrē. Tā - sēdus - izgriezusi mazos alksnišus, avenājus, apiņus u.c. Kurš resnāks - to ar zāģīti, kurš tievāks - to ar šķērēm. Arī zāli vietām ar šķērēm griezusi, ja laikā nav dabūjusi plāvēju. Tagad zaru kaudzes jādedzina. Anna rāda celmus - tur auguši alkšņi, par kuriem savulaik pusotru tūkstoši dabūjusi, bet visa nauda tāpat aizgājusi mežam - stādiem, cilvēkiem par darbu. Pērn iztīrījusi diķi.

Vecāku īpašumu Anna atguvusi

Atmodas laika sākumā "Uzreiz jau nemaz tā negribēja dot. Šaubījās, vai spēšu pienācīgi rūpēties. Tad pateicu, ka man no Zviedrijas jau traktors nāk un ka Raimonds Pauls zirgu dāvinās," Anna stāsta tik nopietni, ka nevar saprast, kur joks, kur patiesība. Un tomēr - vajag taču mācēt, vajag kaut ko no tā visa saprast! "Man nevajag neko - mežs aug labi tāpat." Bet tad piebilst: "Gribēju un iemācījos. Pamazām visu apguvu un joprojām mācos," atbild Anna. Un atzīstas, ka jau krietnu laiciņu ir Salaspils mežniecības biedrības locekle.

Atliek tikai apbrīnā nogrozīt galvu - ja visi mežu īpašnieki ar tādu

mīlestību un aizrautību koptu savus mežus... Īsi pirms valsts svētkiem Anna nolēmusi uzaicināt mācītāju, lai viņš iesvētītu jauniegādāto piemiņas akmeni, Latvijas

valsts karogu un mežu. Lai aug par godu Latvijai!

Ar Annu Svilpi, pa mežu staigājot, sarunājās Antra Martinsons

Arī tā - sēdus - var tūrēt mežu!

Runāsim un domāsim par Eiropu

Biedrība „Baltā māja” ir uzsākusi projekta „Latgales reģiona jautājumu TOP 10 Eiropas Savienībai” (nolīguma numurs-A2-2/2008/021) ieviešanu. Projekta realizācijas periods ir no 2008. gada 1. oktobra līdz 2009. gada 30. jūlijam.

Projekta galvenais līdzfinansētājs ir Eiropas Kopiena, ko pārstāv Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā. Projekts ir saņēmis līdzfinansējumu arī no Sabiedrības integrācijas fonda.

Projekta uzdevums ir noorganizēt 10 seminārus- diskusijas par Eiropas Savienības jautājumiem, kas aktuāli lauku iedzīvotājiem Latgales reģionā. Seminārus vadīs eksperti, kas pārzin ar ES saistītos jautājumus. Semināru laikā tiks izziņāti un apkopoti pasākuma dalībnieku jautājumu TOP 10 Eiropas Savienībai.

Pēc semināriem projekta ieviesēji sazināsies ar politiķiem vai ES lietu ekspertiem, kas sagatavos atbildes uz Latgales lauku iedzīvotāju jautājumiem. Sagatavotās publikācijas tiks ievietotas vietējos laikrakstos. Projekts noslēgsies ar konferenci „Latgale Eiropas Savienībā”, kuras mērķis ir veicināt dialogu starp ES institūcijām, Latgales reģiona pašvaldībam un NVO sektoru.

Projekta pirmais seminārs notiks Bebreņes (Daugavpils rajons) kultūras namā 13. novembrī plkst.13.00. Aicinām sekot projekta ieviešanas gaitai mājas lapā www.baltamaja.lv.

Informāciju sagatavoja Inguna Badune, projekta koordinatore

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā

SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS FONDS

Šī publikācija atspoguļo vienīgi biedrības „Baltā māja” uzskatus un Eiropas Komisija neatbild par tās saturu.

EUROPA LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EUROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Latgales reģionālā Eiropas Savienības stratēģiskā informācijas centrs

Latgales plānošanas reģiona Struktūrfondu informācijas centrs sadarbībā ar Ilūkstes novada domi 2008.gada 14.novembrī plkst. 11:00 – 15:00

rīko bezmaksas semināru lauku teritoriju uzņēmējiem, lauksaimniekiem un meža zemju īpašniekiem. Semināra norises vieta : Ilūkstes kultūras centrs, Brīvības ielā 12, Ilūkstē, Ilūkstes novadā

Semināra mērķis ir sniegt informāciju par aktuālākajām ES fondu programmām lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, kas tiek atvērtas šā gada nogalē.

Semināra mērķa grupa ir lauksaimniecības uzņēmumi, meža zemju īpašnieki, kā arī uzņēmumi, kas veic vai plāno uzņēmējdarbību lauku teritorijā.

Semināra laikā prezentācijas sniegs:

- Latgales lauku konsultāciju biroja pārstāvis par atbalstu lauksaimniecībai;
- Konsultāciju pakalpojumu centra pārstāvis par ES atbalsta pasākumiem meža zemju īpašniekiem;
- Latgales RSIC pārstāvis par ES atbalstu ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās.

Pēc semināra lektori sniegs individuālas konsultācijas interesentiem.

Iepazīties ar semināra programmu var Ilūkstes novada domē un Ilūkstes novada mājas lapā www.ilukste.lv

◆ Bērniem ◆

◆ Tavai dvēselei ◆

Labdien, mazo lasītāj!

Brrrr, cik auksti! Vai neesat nosaluši? Man tāda sajūta, ka iestāties pasaules gals, jo tik aukstu, mitru un vējainu laiku neesmu piedzīvojuši visā savā negarajā bites mūžā.

Bet tas jau nav šķērslis, lai tiktos ar jums un interesanti pavadītu laiku! Pastāstīšu Jums atgadījumu, kas ar mani notika skolā.

Klausieties uzmanīgi, bet tad kopīgi atrisināsim mīklas, ko man uzdeva bišu skolā.

Rudens.

Cik dīvaini - bitītei likās, ka siltās dienas nekad nebeigsies. Ka visu laiku varēs lidināties un priecāties par apkārtni.

Pirmais pārsteigums bija

aukstais laiks, tad noziedējuši ziedi, slapjās lapas, kas kā negudras lipa Žužiņai klāt, kad tā centās laisties gar kokiem. Negantnieks vējš neļāva palidot uz priekšu, bet visādi mēģināja bitīti aizlidināt uz kādu citu pusi. Atlidojot uz stropu, viņa uzzināja kaut ko tādu, ko nekad nebūtu varējusi iedomāties.

Tāpat kā bērni iet uz skolu un mācās dažādas gudras lietas, arī bišu bērni ieguva zināšanas BIŠU SKOLĀ. Pati gudrākā no visām bitēm bija bišu skolotāja Zuziāna. Tā bija smalka bite, kura zināja daudz brīnumainu lietu.

Viņa pastāstīja, ka pastāv kaut kādi gadalaiki, kuros ir dažādi laika apstākļi. Kas tie par apstākļiem, Žužiņai nebija pat nojausmas. Ka arī bites, iestājoties aukstam laikam, pošas zie-

mas miegam. Skolotāja tik tēlaini un daiļrunīgi stāstīja, ka Žužiņa aizsaproņojās un iemīga. Viņa sapņoja par silto saulīti, smaržīgiem ziediem un jautrību, kas valdīja, lidinoties no zieda uz ziedu.

Sapni pārtrauca smiekli, kas kā pērkonā dārdi atskanēja pie pašas auss. Skolotāja un kasesbiedri ziņkārīgi lūrēja uz Žužiņu. Smalkā Zuziāna bargi vaicāja: „Nu kā tad ir, Žužiņa, ko Tu vari mums izstāstīt par rudeni, par dzīvās radības gatavošanos ziemai?” Mazais bišu bērns nokaunējies nolaida savu snīpīti. Viņa visu bija nogulējusi un neko nebija dzirdējusi.

Vai palīdzēsīm Žužiņai atrisināt skolotājas uzdotos uzdevumus?

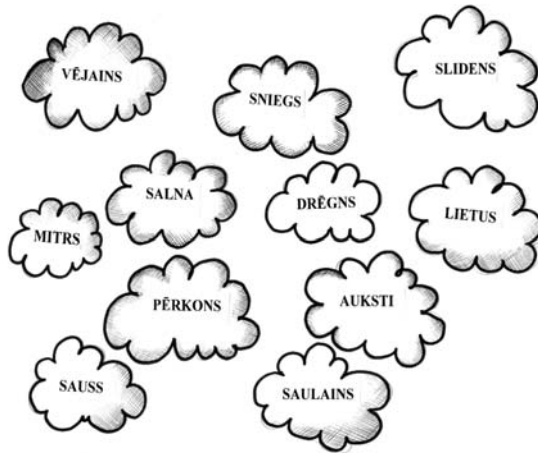
1.uzdevums.

Atrodi burtu slejās četrus gadalaikus un apveltos!

A	Z	S	K	L	M	N	O	P
L	I	R	U	D	E	N	S	M
Z	E	V	A	S	A	R	A	G
L	M	P	C	Č	P	Ļ	V	Ī
P	A	V	A	S	A	R	I	S
Ž	U	Ā	Ē	B	Ņ	Ķ	D	T

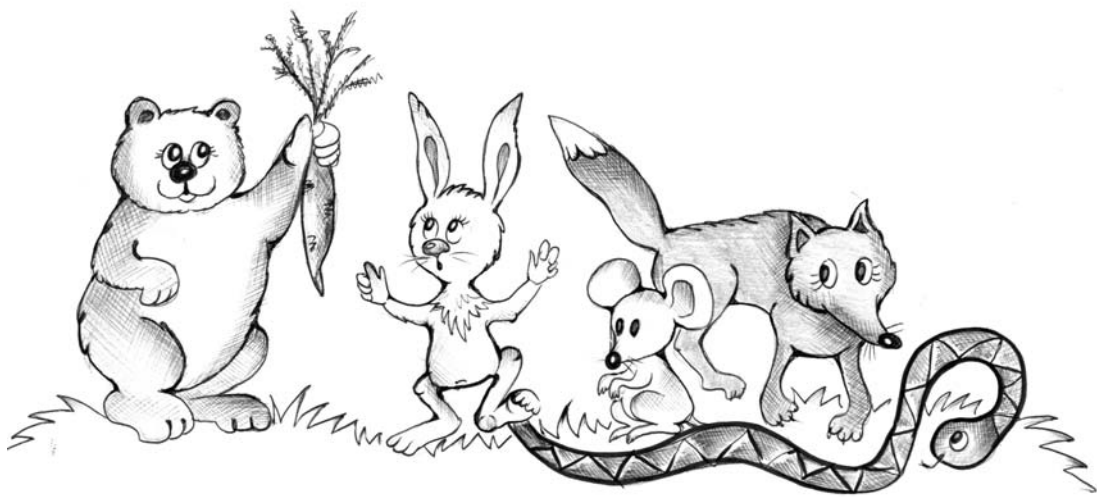
2.uzdevums.

Iekrāso mākoņus, kuros ir ierakstīti laika apstākļi, kas raksturīgi rudenim!

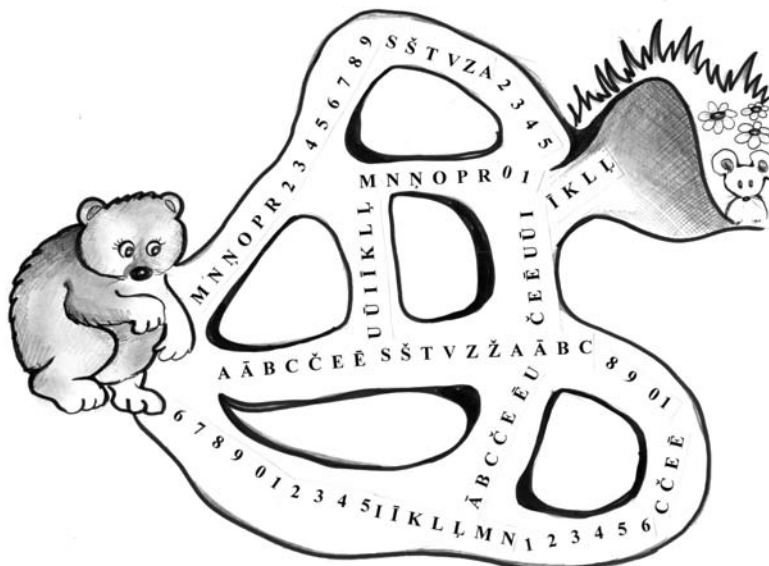
3.uzdevums.

Izkrāso tos dzīvniekus, kas guļ ziemas miegu!

4.uzdevums.

Palīdzi lācim atrast savu mīgu, ejot pa burtu ceļu. Iekrāso to! Izkrāso tos dzīvniekus, kas guļ ziemas miegu!

Ir novembra ar lielo burtu priekšvakars. Ir vēlme runāt daudz un vienlaicīgi paklusēt - par to, kas raisa prieku, lepnumu un arī skumjas, rūgtumu. Kā apvienot to vienā jēdzienā? Kāds dakteris var iedot brīnumzāles, lai mūsu Latvijai ir stalta stāja, gaišas domas, stiprs gars? Kur atrast vārdus, kas sasildīs nosalušos, kas pabaros izsalkušos, kas mierinās izmisušos, kas izžāvēs asaras raudošajiem, kas pieklusinās nevietā smejošos? Kā realizēt dzīvi uz visiem laikiem saukļus „Iedzies par Latviju!”, „Domā par Latviju!”, „Esi par Latviju!”?

Aiz šiem daudzajiem manis uzdotajiem jautājumiem es spēju sa-

klāt novembris - viens no gada tumšākajiem un drūmākajiem mēnešiem, kad cilvēkos aizvien vairāk iezogas skumjas un depresija. Skatāties pa logu, bet redzam ārā vien kailus koku stāvus un raudošas debesis. Kā nu mums pašiem nesākt raudāt, kad reizēm vakaros jūtamies tik bezgala vientuļi, kaut gan bez redzama iemesla? Kā gan mums neiegrīmt slinkumā un bezdarbībā, kad redzam, ka daba gatavojas ziemas mieram? Protams, novembris ir sarežģīts laiks cilvēkam, kad šķiet, ka no vasaras darba spara un optimisma maz kas palicis, taču, neskatoties uz to, arī šajā drūmajā laikā jācienšas atrast kāda cerību dzirksts, kāds prieciņš ikdienā.

Novembrī savu dzimšanas dienu svin Latvija. Būtu jauki, ja šie valsts svētki būtu mums ikvienam personīgi nozīmīgi, ja mēs tiem gatavotos

skatīt risinājumu, ko mums visiem priekšā ir pateikusi Māte Terēze: „Ieskaties acīs savam tuvākajam. Pasmaidi savam bērnam, pasmaidi savai mātei, pasmaidi savam tēvam, pasmaidi savam vīram, pasmaidi savai sievai...” Ieskaties dziļi sevī, piedod savam ienaidniekam!

Un man šķiet, mani mīlie novadnieki, ja katrs un visi kopā izdarītu tik maz un tai pat laikā - tik daudz, mēs ar atvērtām sirdīm un gaišām domām varētu sveikt mūsu Latviju viņas diženajā jubilejā un celties līdzī, jo viņa ir tik maziņa, lai laistu vienu pasaules plašajos ceļos.

Pēc autora lūguma vārds netiek minēts

gluži kā savai dzimšanas dienai, jo tieši gatavošanās svētkiem padara tos tik īpašus un vairo cilvēkā prieku. Diemžēl pēdējā laikā patriotisma gars latviešos aizvien vairāk apstājas, un valsts svētki kļūst par vienkāršu brīvdienu. Taču valsts svētki nav tikai politiski svētki. Tie ir svētki, kas katram cilvēkam dod iespēju uz brīdi apstāties ikdienas steigā un padomāt, cik piederīgs viņš ir savai valstij un tautai, cik lielu ieguldījumu ar savu darbu viņš var sniegt Latvijas attīstībai.

18. novembra vakarā aicinu ikvienu atrauties no sadzīves lietām un iedegt svečīti par sevi, savu ģimeni un Latviju - zemi, kurā mēs dzīvojam un kurai varam pateikties par to, kādi mēs esam - stipri, izturīgi, godīgi un cēlsirdīgi.

Vineta Zemlicka - Ruhmane

Gleznas restaurācija

Bebrenes Romas katoļu baznīcā pēc restaurācijas atgriezies 18. gs. glezna "Madonna ar bērnu ziedu vainagā", kuras restaurāciju veica stāģglezniecības restauratore - meistare Zita Sololova. Gleznas rāmi restaurēja Kaspars Burvis. Projektu finansēja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Tuvāk par to nākamajā avīzes numurā.

Gaisma no debesīm

“Es, Dievs, Latvijai vienīgajai no visām tautām devu himnu „Dievs, svētī Latviju” un tai devu Latvijas karogu. Latvija ir mana izredzētā zeme”. Šo atziņu atklāja Vasarsvētku draudzes mācītājs Jānis Sadovskis kristīgajā radio raidījumā „Lai nāk Tava valstība”. Es klausījos un gavilēju... Ak, Dievs, cik Tu esi labs! Kas Tevi spēj pārspēt Tavā Mīlestībā un Žēlsirdībā?!

Ņinas Apsītes komponētās dziesmas, kas skanēja radio raidījuma laikā, Dieva iedvesmotas un izpildītas kopā ar M. Matvejevu, bija dvēseli uzrunājošas. Nebija iespējams palikt vienaldzīgam. Krūtīs kaut kas dziļi iedrebējās un dvēsele sāka raudāt no prieka... Tā atmodās...

Kungs, no dzirksteles aizdegas liesma, Tevi lūdzu, aizdedzini ar Sa-

vu Mīlestības Liesmu Savu tautu, kuru esi izredzējis, šķīsti tās sirdsapziņu, dari to tīru un baltu kā balto joslu starp divām sarkanām liesmām Latvijas karogā. Tava Svētā Griba lai kļūst mūsu griba. Lai ceļamies spārnos kā balti gulbji un tuvojamiem vienam mērķim, ceļā pie Tevis.

Kungs, dzemdini, atmodini garīgi mūs katru no jauna. Apvieno mūs, kuri esam tik dažādi, apvieno vienā lielā garīgā ģimenē, kur visi runā un saprotas vienā valodā - garīgā dvēseles valodā. Dari mūs par gaismas bērniem, lai mēs ciešot, mīlot vienmēr piederam Tev, ne pasaulei. Lai mūžam tavi vārdi deg sirds karogā!

Ak, Latvija, mosties! Celies!

Dz. Krievāne
19.10.2008

Latvieti, kas ar tevi notiek?!

Latvijas iedzīvotāju skaits ar katru gadu aizvien straujāk samazinās. Nenovēršami mazāk cilvēku paliek arī Ilūkstes novadā. Šoreiz negribu runāt par dzimstību un mirstību, kas arī ir gana sāpīgas tēmas, bet par tiem, kas aizbrauc, - uz Īriju, uz Angliju. Nupat tur viesojās mūsu prezidents Valdis Zatlers, tikās ar tautiešiem, un tie esot prezidentam jautājuši, kad tad Latvijā būs labāki laiki. Nezinu, ko viņš atbildēja, bet konkrētu gadu vai piecgadi nosaukt droši vien nespētu neviens, ja nu vienīgi daži nerealitātes solītāji pirmsvēlēšanu kampaņu karstumā. Un galu galā vai tā tad būtu garantija, ka viņi tai gadā uzreiz visi atgriezīsies? Nē! Es būtu atbildējusi - labāki laiki varētu sākties tad, kad jūs beidzot brauksiet mājās un liksit tieši savus prātus, sirdis un spēkus kopā, lai tos laikus Latvijā uzlabotu. Jo aizbraukuši ir ne jau dīkdieņi un muļķi, bet pietiekami uzņēmīgi, centīgi cilvēki, kuri tagad strādā Īrijas un Anglijas labā, bet tik daudz laba varētu dot tieši savai zemei. Jā, es zinu, es jau dzirdu neskaitāmas iebildes par politisko un ekonomisko situāciju, par atteiksmi pret cilvēkiem, par to, ka viņi šeit jutušies nevajadzīgi, ka nav varējuši savilkt galus kopā utt. Bet tomēr. No kā tad gaidīt tos labākos laikus? No politiķiem? Kādi jau nu ir savēļi, tādi viņi mums arī ir. Bet vai tad ir, no kā izvēlēties? Tūkstošiem gaišu prātu, pie tam, nu jau arī ar labu pieredzi, labām idejām tagad atrodas svešumā - lūk, kur būtu lieliski kandidāti nākamajās vēlēšanās! Bet kur nu. Latvietis paliek latvietis - spriedis: ko nu es, lai jau tie citi... Un cik daudzi tā arī vispār pat neaiziet uz vēlēšanām un nenobalso ne par vienu? No kā tad viņi tos labākos laikus gaida? Nekāda mistika jau te nenostrādās. Un kas tad cels to ekonomiku, ja vienīgie strādātāji daudzviet palikuši vien sliņķi un iedzērāji, īpaši laukos?...

Cilvēki, acīmredzot, kļuvuši mantrausīgi, negausīgi, viņiem vajag vēl un vēl, visu vajag vairāk, lielāku, dārgāku. Sākumā aizbrauc, lai nopelnītu naudu rēķinā un parādu samaksāšanai, tad lai nopirktu mašīnu, tad dzīvokļa remontam, tad jau, lai uzceltu māju utt. Bet tad arī ir jāprot pietautīties un iekrāt un tas ne visiem aizbraukušajiem izdodas. Pa to laiku jau iedzīvojušies, varbūt pat bērni piedzimuši (kas diez vai, tur augot, sevi apzināsies par latviešiem), satikta otra puse, kas bieži vien nemaz nav latvietis... Doma par atgriešanos tiek atlikta no gada uz gadu. Vēl traģiskāk, ja aizbrauc viens vai abi vecāki un bērni paliek šeit. Izjūk ģimenes. Bērni aug nelaimīgi, pat, ja saņem šo ārzemēs pelnīto naudu, bet bieži vien tā arī to nesagaida. Un nesagaida atpakaļ arī tēti vai mamma, vai abus. Kārtējie dzīvu vecāku bāreņi. Viņi necietīs, ja ēdīs plānāku maizes šķēli vai staiģas lietoto drēbju veikālā pirkta apģērbā, bet cietīs visu atlikušo mūžu no tā, ka vissvarīgākajā viņu dzīves

Gata Šļūkas zīmējums (www.delfi.lv)

posmā kļūst nav bijuši paši svarīgākie cilvēki pasaulē.

Ja kāds grib strādāt, viņš atradīs iespējas arī Latvijā. Labi speciālisti, godprātīgi, čakli sava amata pratēji pēdējos gados tiek meklēti kā ar uguni. Ir vēl tik daudz tukšu nišu, kur likt lietā savas spējas un izglītību. Un iztikt var. Varbūt nenopelnīs tik daudz kā ārzemēs, varbūt nebūs tādu sociālo garantiju, tik drošas rītdienas, bet te taču ir tavējie, te ir tavas mājas, tavas saknes, tava zeme! Tev ir jābūt šeit! Ja Dievs būtu gribējis cilvēkus radīt kā kosmopolītus, tad nebūtu novilcis robežas starp dažādām tautām, nebūtu ierādījis katrai savu noteiktu vietu, kur apmesties un dzīvot no laika gala līdz šodienai.

Latvietis vienmēr ir turējies pie savas zemes, lai cik grūti būtu klājies. Un, kad tika izsūtīts uz Sibīriju vai trimdā nonācis, viņš rītā vakarā ir pieminējis Latviju ar ilgām un domājās, kaut drīzāk varētu atgriezties dzimtenē. Bet šie labprātīgie aizbraucēji (viņi gan apgalvo, ka jutušies spiesti to darīt) - tik daudzi vairs pat nevēlas atgriezties! Vai tā jau nav patoloģija? Vai tā nav nedeģēšana? Vai kā viņi tur jūtas? Vai ne kā okupanti? Ko saka viņu sirdsapziņa? Kā mēs jutāmies, kad pēc 2.pasaules kara Latvijā ienāca tūkstošiem un tūkstošiem dažādu tautību pārstāvji no austrumu pus-

es? Arī it kā lai strādātu, arī it kā tādēļ, ka tāda bija politika, tāda bija sistēma, bet viņi palika - palika uz ilgu laiku. Un atstāja neizdzēšamas pēdas mūsu kultūrā, sadzīvē, reliģiskajā apziņā, valodā un visās pārējās jomās - bieži ne tās labākās pēdas. Vai viņi steidzās atgriezties, kad sistēma, politika mainījās? Nē. Labi, latvieši neņemam Īriju ar varu, nespiežam iekšā Īrijas politikā, valdībā, bet tomēr - vai iru tauta ir priecīga par tādu, tik masveidīgu un pēkšņu svešautiešu invāziju? Diez vai. Par to liecina viņu pašu negatīvie izteikumi un kaut vai statistika, kā ir pieaudzis dažādu noziegumu skaits pēdējos gados Īrijā.

Latvieti, kas ar tevi notiek?! Vai tev tava tēvu zeme vairs neko nenozīmē? Vai tev vienlīdz, kas ar to notiek? Vai tik viegli tu no tās atsākies? Vai tiešām tu to apmairi pret labāku pārtiku, ērtāku mājokli un citam taustāmām lietām? Tik vien tev tā ir vērtā? Vai tiešām tu nespēj dzīvot kaut nedaudz pieticīgāk - neitaisīt tik plašu remontu, nekārot pēc tik dārgas mašīnas, necelt tik lepnu māju? Un tie, kas šeit paliek, tavuprāt, ir naīvie un vientieši, kas pārtiek no plika patriotisma?

Kaut jau nu būtu vismaz trešā tēva dēla vai Sprīdīša prāts, ka pasauli apceļojis, laimi meklēdams, tomēr saprot, ka mājās vienlīdz vislabāk un atgriežas...

Novadniece

♦ Jautājumi un atbildes ♦

Ir pienākusi vēstule, kurā iedzīvotājs jautā par atbalsta saņemšanas iespējām Ilūkstes novadā veselības aprūpes un dzīvokļa jautājumu risināšanā.

Atbild sociālā dienesta vadītāja Ingūna Svarāne:

Pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 2/2008 "Par Ilūkstes novada pašvaldības sociālās palīdzības pabalstiem un sociālajiem pabalstiem", kuri izdoti pamatojoties uz Latvijas Republikas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. panta 3. un 4. daļu, paredz šādas pašvaldības sociālos pabalstus:

1. Pabalstu operāciju izdevumu segšanai 10% apmērā ir tiesības saņemt sociāli mazaizsargātām personām, (saskaņā ar LR Ministru kabineta 11.01.2005. noteikumiem Nr. 32 "Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām"), ja:

✓ ienākumu apmērs nepārsniedz valstī noteiktās minimālās algas apmēru;

✓ operācijas izdevumi ir lielāki par Ls 300.

2. Pensionāriem un personām ar 1. un 2.grupas invaliditāti, kurām pensija nepārsniedz Ls 130 mēnesī, zobu ārstēšanas, protezēšanas un/vai ārstēšanās stacionārā izdevumu apmaksa 25% no summas, nepārsniedzot Ls 50 gadā, pamatojoties uz pieprasītāja iesniegumu, izdevumus apliecinošu dokumentu un izziņu no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras par pensijas apmēru. Izdevumus apliecinošos dokumentus par zobu ārstēšanu un/vai protezēšanu vai ārstēšanos stacionārā pieņem, ja tos iesniedz sešu mēnešu laikā no zobu protezēšanas un/vai ārstēšanas vai ārstēšanās stacionārā.

3. Pabalsts veselības aprūpei:

✓ bērniem invalīdiem un personām ar 2.grupas invaliditāti, kurām ienākumu apmērs nepārsniedz valstī noteiktās minimālās algas apmēru, uzrādot invaliditāti apliecinošu dokumentu, Ls 30 apmērā;

✓ personām ar 1.grupas invaliditāti, kurām ienākumu apmērs mēnesī nepārsniedz valstī noteiktās minimālās algas apmēru, uzrādot invaliditāti apliecinošu dokumentu, Ls 50 apmērā;

✓ Pabalsts veselības aprūpei tiek izmaksāts vienu reizi gadā.

4. Dzīvokļa pabalsts:

✓ personai (ģimenei), kurai piešķirts trūcīgas personas (ģimenes) statuss;

✓ pensionāriem, kuriem saskaņā ar LR Civillikumu nav apgādnieku, pensijas apmērs nepārsniedz Ls 130 mēnesī, un deklarētajā dzīvesvietā dzīvo viens pats;

✓ dzīvokļa pabalstu piešķir vienu reizi gadā;

✓ dzīvokļa pabalsta apmērs Ls 50;

✓ ja personai ir parāds par dzīvokļa īri, kurināmā iegādi vai komunālajiem pakalpojumiem, dzīvokļa pabalsts tiek pārskaitīts mājas apsaimniekotājam vai pakalpojumu sniedzējam parāda summu segšanai.

***

Vai ir cerība, ka kādreiz arī Ilūkstes bērnu mācību centra (un bērnu bibliotēkas) teritorija tiks apgaismota? Bērniem mājās vedot, bet vēl jo vairāk, kad darbu beidz audzinātājas un bibliotekāres, arī ir jau satursis, bet pie bērnu mācību centra nedeģēšana, tausties kā aklas. Un gājēju celiņš no Raiņa ielas līdz Bērnu un jauniešu centram - vai tas nav kauna traips Ilūkstei? Tie, kas brauc ar mašīnām, droši vien nemaz nezina, kāds tas izskatās, bet daudziem bērniem uz pulciņiem un bērnu mācību centru pa to jāstaigā diendienā. Mazākie tur iet klupdami krizdami, ar bērnu ratiņiem vai velosipēdu izbraukt vispār nav iespējams vai arī pastāv iespēja tos salauzt. Lūdzu, dariet kaut ko! Pie bērnu mācību centra kaut ar divām laternām un celiņš taču arī nav vesela iela, kas jānoasfaltē. Ilūkste sakoptāko un attīstāmo mazpilsētu konkursā nupat ieguvusi 1.vietu, tad nu būtu pēdējais laiks sakārtot arī šis un vēl dažas labas vietas.

Satrauktās māmiņas

Atbild Ilūkstes novada domes priekšsēdētāja Līga Dudare:

Runājot par Ilūkstes pirmsskolas izglītības iestādes "Zvaniņš" teritoriju, šis jautājums jau ir izskatīts un pieņemts lēmums par tās apgaismošanu tuvākajā laikā.

Kas attiecas uz gājēju celiņu, šī problēma ir apzināta, bet diemžēl ir atlikta uz vēlāku laiku, sakarā ar citu teritoriju labiekārtošanu.

***

Izskanēja sūdzība no Ilūkstes iedzīvotājiem, ka Kastaņu ielas mājās nr. 36, 42, jo īpaši stūra dzīvokļos, radiatori tik tikko silti - ir problēmas ar gaisa burbuliņiem. Tika jautāts arī par to, kādās instancēs jāgriežas, lai starp mājām nr. 40 - 42 iedegtu kaut vienu laternu.

SLA „Ornaments”, atbildot uz šo jautājumu, uzsvēra, ka šīs mājas ir apsekotas un vidējā gaisa temperatūra dzīvokļos ir 20 grādi (tātad ietilpst normas robežās), tāpēc ar atsevišķiem jautājumiem lūdzam vērsties pie māju vecākajiem.

Sakarā ar apgaismojumu starp mājām nr. 40 - 42, Ilūkstes novada domes izpilddirektore L.Dudare atbildēja, ka starp šīm mājām neset tika labiekārtota autostāvvietā, tāpēc līdzekļu trūkuma dēļ citi darbi pagaidām ir atlikti, bet, plānojot turpmākos izdevumus, tiks ņemta vērā arī šī vajadzība. Turklāt nav arī saņemts konkrēts iesniegums no iedzīvotājiem.

Kāpēc tu zodz manu laiku?

Es, tavs Dievs, tev dāvinu saullēktu, kas ievada jaunu dienu, bet tu to neredzi, jo esi aizņemts ar sevi, savām ikdienišķajām lietām.

Es pusdienlaikā sūtu tev sveicienu, kad atskan baznīcā zvani, lai tu caur lūgšanu atcerētos mani un savus tuviekus Mūžībā, bet tu aizskrien garām, pat nepaskatījies uz Manu pusi.

Es tev vakarā dāvinu Savu Mieri, jo tevi ļoti milu, bet tu saki: man

jāuzspēj izlasīt avīzē pasaules notikumus, jāskatās seriāli, to ir tik daudz, tad esmu noguris, priekš tevis iznāk maz laika.

Es svētdienās gaidu ar tevi tikšanās baznīcā, lai ar tevi parunātos, tu Man uzticētu problēmas, kas ir uz tavas sirds. Es tevi svētītu un stiprinātu tavu dvēseli, bet tu uzgriez veļas mašīnu un tā rūkdama mazgā tavu netīro veļu, un netīrais ūdens

gāžas pār Manu galvu.

Es uzklausu tevi arī mājās, kad tu Mani sauc palīgā savās bēdās, bet kad vētra norimst, tu aizmirsti man pateikties.

Es tevi arvien gaidu ikdienas lūgšanās, bet tu aizmirdinies: man nav laika, es pelnu ikdienišķo maizi.

Es tavā ceļā katru dienu nolieku cilvēkus, lai tu viņu svētītu, jo, svētot tuvāko, pats topi svētīts. Gribru, lai tu

par viņiem lūgtos, bet tu nosodi viņus, stāstot citiem viņu vājības un kļūdas.

Es dāvinu bērņus, bet mātes par viņiem maz domā. Tā vietā, lai lūgtu svētību mazajai dzīvībai savā klēpī, viņas skatās izklaidējošas filmas un aizmirst, ka bērns uzņem visu: gan labo, gan sliktu, kas veido viņa raksturu.

Kāpēc tu zodz Manu Laiku?...Es tev dodu laiku, lai tu savu dvēseli

piepildītu ar Garīgo Maizi, ar Manu Mīlestību, kas ir paliekoša gan uz zemes, gan debesīs.

Es tevi ļoti milu, jo tevīs dēļ es ziedoju pašu dārgāko - Savu Dzīvību pie krusta, izlejot par tevi ne mazums asaru un Asinīs.

Vai tev ar mani ir par maz? Kad tu MAN dāvāsi savu laiku? Es joprojām gaidu tevi...

Dz. Krievāne

◆ Novada domē ◆

SAISTOŠIE NOTEIKUMI Nr.18/2008

Par Ilūkstes novada pašvaldības simboliku

Izdoti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 7.punktu, 43.panta trešo daļu.

1. Vispārīgie noteikumi

1.1.Noteikumi nosaka Ilūkstes novada pašvaldības simbolikas veidus, aprakstu, tās izmantošanas kārtību un atbildību.

1.2.Ilūkstes novada simbolika ir ģerbonis un karogs.

2. Ģerboņa heraldiskais apraksts

2.1 Ilūkstes novada ģerbonis: "Ar sudrabu un zaļu skaldītā laukā divi ozoli ,kas izaug no pamatnes, no viena uz otru. Galvā vairodziņš : melnā laukā uzslējis sudraba zirgs (Ilūkstes pilseta); sudraba šaurapmale."

(Reģistrēts ģerboņu reģistrā pamatojoties uz LR Kultūras ministrijas 05.12.2007. lēmumu Nr.02.8.5.-21)

3. Ģerboņa attēla lietošana

3.1. Ilūkstes Novada ģerboņa attēlam jāatbilst ģerboņa heraldiskajam aprakstam, kas apstiprināts Valsts Heraldikas komisijā.

3.2.Ilūkstes novada pašvaldībai ir ekskluzīvas tiesības izmantot Ilūkstes novada ģerboņa, kā arī to atsevišķo elementu attēlu.

3.3. Ģerboni attēlo: Ilūkstes novada Domes zīmogā, pārvalžu un iestāžu zīmogos, uz Domes un tās pārvalžu un iestāžu veidlapām, Domes deputātu un darbinieku apliecībām, vizītkartēm, uz atzinības, pateicības un goda rakstiem un citiem oficiāliem dokumentiem, kā arī izvietojot pie šo iestāžu ēkām, dienesta telpās un uz šīm iestādēm piederošiem transportlīdzekļiem, iespieddarbos un uz reprezentācijas materiāliem.

3.4. Novada pašvaldības iestādes drīkst lietot ģerboņa attēlu to rīkotajos pasākumos.

3.5. Ģerboņa attēlu, garantējot pienācīgu cieņu pret to, drīkst izvietot citu novadā esošo publisko un privāto institūciju un privātpersonu telpās.

3.6. Tiek aizliegts izmantot ģerboni, kas neatbilst heraldiskajam attēlam vai ir bojāts

4. Karoga apraksts

4.1.Ilūkstes novada karogs ir taisnstūra audekls baltā krāsā, kur garuma un platuma attiecība ir 2:1

4.2. Karoga vidū attēlots Ilūkstes novada ģerbonis, lejā uzraksts zaļā krāsā "Ilūkstes novads".

4.3. Ilūkstes novada karogam un tā attēlam neatkarīgi no izmēriem precīzi ir jāatbilst karoga aprakstam.

5. Karoga lietošana

5.1. Ilūkstes novada karogs pastāvīgi atrodas pie Ilūkstes novada domes ēkas un var tikt izkārtis pie pašvaldības pārvalžu ēkām.

5.2. Ilūkstes novada karogs tiek izmantots Ilūkstes novada domes rīkotajos pasākumos.

5.3. Privātpersonas un juridiskās personas var izmantot Ilūkstes novada karogu viņu rīkotajos pasākumos, garantējot pienācīgu cieņu pret novada karogu.

5.4. Ja novada karogu paceļ kopā ar Latvijas valsts karogu, to paceļ Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

5.5. Ja novada karogu izkar pie ēkas, to visā platumā piestiprina pie karoga kāta , ko ievieto speciālā pie

ēkas fasādes piestiprinātā karoga turētājā tā, lai karogs atrastos ne zemāk par 2,5 m no zemes.

5.6. Ja novada karogu izvieto uz ielas, laukumā vai pret kādas ēkas fasādi, to nostiprina mastā ne zemāk par septiņiem metriem no zemes.

5.7. Ja novada karogu paceļ sēru noformējumā, virs karoga pie kāta piestiprina melnu lenti, kuras platums ir 1/20 no karoga platuma. Mastā uzvilktos karogus nolaiž pusmastā bez sēru lentes.

5.8. Vietās, kur novada karogs nav pacelts pastāvīgi, to paceļ saulei austot, un nolaiž, saulei rietot, vai paceļ tad, kad sākušies svētki, svinības vai sēru ceremonija, un nolaiž, kad minētie pasākumi beigušies.

5.9. Karoga kāta garumu un diametru izvēlas proporcionāli karoga lielumam. Karoga kātu izgatavo atbilstoši šādām prasībām:

karoga kāts ir garāks par karoga garāko malu;

karoga kāts ir taisns un gluds, baltā krāsā;

karoga kāta augšējais gals ir plakans, noapaļots, par vairākiem centimetriem lielāks nekā kāta diametrs. Kāta augšējā galā var būt arī dekoratīvs konusveida, lodveida vai elipses veida uzgalis.

5.10. Aizliegts izmantot bojātu vai izbalējušu Ilūkstes novada karogu.

5.11. Aizliegts pacelt novada karogu virs un pie ēkām, kurās tiek veikts kapitālais remonts, kuras ir avārijas stāvoklī vai kurām tiek remontēta fasāde, citās nepiemērotās vietās un apstākļos (kokos, virs un pie saimniecības ēkām, nesakoptās vietās un t.m.l.).

6. Simbolikas izgatavošana un izmantošana

6.1. Suvenirus, vimpeļus, kā arī citu produkciju ar Ilūkstes novada ģerboņa vai karoga attēlu vai to elementu izmantošanu var izgatavot tikai ar Ilūkstes novada domes atļauju.

6.2. Novada simboliku reklamās, izkārtņēs, plakātos, sludinājumos un citos informatīvos materiālos var izmantot tikai ar Ilūkstes novada domes atļauju.

6.3. Ilūkstes novada pašvaldības simbolikas atļauju (turpmāk tekstā "atļauju") izsniedz Ilūkstes novada dome pēc pašvaldības nodevas nomaksas.

6.4. Atļaujas saņemšanai domē jāiesniedz šādi dokumenti:

6.4.1. iesniegums;

6.4.2. juridiskām personām reģistrācijas apliecības kopija;

6.4.3. izstrādājumu skices vai etalonparaugs;

6.4.4. izmantošanas mērķis un formas apraksts.

6.5.Tirdzniecības uzņēmumiem, pieņemot realizācijā izstrādājumus ar Ilūkstes novada simboliku, jāpieprasa no ražotāja izgatavošanas atļaujas kopiju, kam jāatrodas glabāšanā tirdzniecības uzņēmumā.

7. Atbildība

7.1.Atbildība par šo noteikumu neievērošanu iestājas saskaņā ar likumu "citiem normatīvajiem aktiem un Ilūkstes novada izdotajiem saistošajiem noteikumiem.

Domes priekšsēdētājs S.Rāzna

SAISTOŠIE NOTEIKUMI Nr. 17/2008

„Par maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa noteikšanu Ilūkstes novadā”

Izdoti saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem „Par sociālo drošību”, „Par pašvaldībām” 15.panta 1.daļas 7.punktu, 43.panta 3.daļu, „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.pantu:

1. Vispārīgie noteikumi

1.1 Noteikumi nosaka:

ienākumu un materiālā stāvokļa līmeni, kuru nepārsniedzot ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona (turpmāk - tekstā ģimene (persona)) atzīstama par maznodrošinātu;

kā arī kārtību kādā novērtējami ģimenes (personas) ienākumi un materiālais stāvoklis.

2. Ienākumu un materiālā stāvokļa līmenis, kuru nepārsniedzot ģimene (persona) atzīstama par maznodrošinātu

2.1. Ģimene (persona) atzīstama par maznodrošinātu, ja tās ienākumi uz katru ģimenes locekli vidēji pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 60% no valstī spēkā esošās minimālās algas.

3. Ienākumu un materiālā stāvokļa novērtēšana

3.1. Ģimēni (personu) par maznodrošinātu atzīst Ilūkstes novada Sociālais dienests pēc ģimenes (personas) ienākumu un materiālā stāvokļa novērtējuma. Lēmumu par ģimenes (personas) atzīšanu par maznodrošinātu pieņem Sociālā dienesta vadītājs.

3.2. Sociālais dienests maznodrošinātās ģimenes (personas) statusa noteikšanā piemēro LR Ministru kabineta 2003.gada 25.februāra noteikumos Nr.97 „Kārtība, kādā ģimene vai atsevišķi dzīvojoša persona atzīstama par trūcīgu” noteikto kārtību.

3.3. Ģimene (persona), kura pretendē uz maznodrošinātās ģimenes (personas) statusu, iesniedz Sociālajā dienestā iesniegumu un iztikas līdzekļu deklarāciju, un ir atbildīga par iztikas līdzekļu deklarācijā norādīto ziņu patiesīgumu, ko apliecina ar parakstu un apliecināšiem dokumentiem.

3.4. Sociālais dienests pārbauda iztikas līdzekļu deklarācijā sniegtās ziņas, izmantojot apliecinātos dokumentus, novērtējot pieprasītāja dzīves apstākļus un pieprasot ziņas no valsts un pašvaldību institūcijām.

Par grozījumiem 30.11.2006. domes lēmumā Nr.489

"Par vienotu maksas pakalpojumu noteikšanu Ilūkstes novada sociālās palīdzības pakalpojumu centros"

1. Izdarīt šādus grozījumus 30.11.2006. Ilūkstes novada domes lēmumā Nr. 489 "Par vienotu maksas pakalpojumu noteikšanu Ilūkstes novada sociālās palīdzības pakalpojumu centros", izteikt jaunā redakcijā lēmuma 3.1. un 3.2. punktus:

"3.1. Noteikt ar 2008.gada 1.novembri šādas vienotas pakalpojuma maksas Ilūkstes novada sociālās palīdzības pakalpojumu centros - Jēkabpils ielā 1, Ilūkstē, Pašulienē 4-34, Šēderes pagastā, "Pagastmājā", Bebreņu pagastā:

3.1.1. veļas mazgāšana bez veļas žāvēšanas par vienu reizi (ar mazgāšanas līdzekļiem) Ls 1,50;

3.1.2. veļas žāvēšana (1 porcija 3 kg) - Ls 0,20;

3.1.3. mazgāšanās vannā vai dušā par vienu reizi (bez mazgāšanās līdzekļiem) - Ls 1,50;

3.1.4. matu mazgāšana - Ls 0,30.

3.2. Noteikt 50% atlaidi izmantojot 3.1. punktā minētos pakalpojumus:

3.2.1. sociālās palīdzības pakalpojumu kompleksā Ilūkstē, Jēkabpils ielā 1:

" personām, kurām noteikta aprūpe mājās,

" personām, kuras dzīvo sociālās ires telpās,

" 1.grupas personām ar speciālām vajadzībām,

" trūcīgām daudzbērnu ģimenēm,

3.2.2. sociālo pakalpojumu centrā Šēderes pagasta Pašulienē 4, dz.34:

"1. un 2.grupas personām ar speciālām vajadzībām,

" vientuļiem pensionāriem,

" trūcīgām daudzbērnu ģimenēm.

3.2.3. sociālo pakalpojumu centrā Bebreņu pagasta "Pagastmājā":

" 1.grupas personām ar speciālām vajadzībām,

" personām, kurām noteikta aprūpe mājās,

" trūcīgām ģimenēm/ personām".

Ko nolēma deputāti domes sēdē

Izdarija grozījumus domes 2008.gada budžetā.

Piešķir papildus finansējumu 700 latu apmērā Ilūkstes pilsētas kultūras centram un 1780 latu SIA "Šēderes pakalpojumi" pirts izdevumu segšanai.

Pārskatīja maksas pakalpojumu cenas novada sociālo pakalpojumu centros un vecāku maksu par bērnu uzturēšanos Bebreņu bērnudārzā "Mazputniņš". Ar 1. novembri vecākiem būs jāmaksā Ls 1,00 mēnesī.

Apstiprināja novada domes 2008.gada budžeta izpildi 9 mēnešos.

Izdarija grozījumus sociālā dienesta noteikumos par sociālo aprūpi mājās.

Apstiprināja maznodrošinātās ģimenes vai personas statusa piešķiršanas noteikumus novadā.

Apstiprināja novada pagastu autoceļu un Ilūkstes pilsētas ielu uzturēšanas klases ziemas periodam.

Palielināja SIA "Šēderes pakalpojumi" pamatkapitālu par Ls 44 900 , iegādāti divi autobusi un SIA "Ornaments" pamatkapitālu par Ls 346 301 - aizdevums Kohēzijas fonda projektam "Ūdenssaimniecības attīstība Ilūkstē".

Nolēma piedalīties Eiropas Reģionālās attīstības fonda piedāvātajā projektā par sociālo dzīvojamību mājās siltumnoturības uzlabošanu. Iekļauta dzīvojamā māja Ilūkstē, Brīvības ielā 17.

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu Ilūkstē, Raiņa ielā 51A un 51,Smilšu ielā 23, Šēderes pagastā "Indrāni" un "Bērziņi".

Izskatīja jautājumu par patvaļīgo būvniecību Ilūkstē, Brīvības ielā 27 A un vairākus fizisku personu iesniegumus jautājumā par zemes pastāvīgās lietošanas tiesību izbeigšanu un zemes nomu, kā arī jautājumus par zemes gabalu atdalīšanu, robežu precizēšanu , lietošanas mērķa un adreses noteikšanu .

Apstiprināja saistošos noteikumus par Ilūkstes novada simboliku.

Pilnībā ar domes sēdes protokolliem un lēmumiem var iepazīties novada domē, visās novada bibliotēkās un novada mājas lapā www.ilukse.lv. (sadaļā - dome/domes sēdes)

Domes lietu pārvaldes nodaļas vadītāja Irēna Bogdanova

◆ Sports ◆

Tautas skrējiens par godu Latvijai

Soruden deviņas sestdienas pēc kārtas dažādās Latvijas vietās notiek tautas skrējiens. Katrā reizē tiek noskrieta 10 km gara distance no vienas apdzīvotas vietas uz otru. 1. novembrī skrējiena 7. etaps notika tepat Ilūkstē. Kā galamērķis tika noteikta Svente - kopumā 11,4 km. Bija skaista un saulaina sestdienas diena, kad 12 dalībnieki nostājās uz starta līnijas. Neņemot vērā nelielo dalībnieku skaitu, valdīja patīkama atmosfēra. Notikumam līdzī sekoja arī tautas skrējiena par godu Latvijai rīkotājs Māris Druva, kas atzina, ka visos etapos skrējējus ir pavadījis labs laiks, bet šīnī etapā rudens atklājās visā savā krāšņumā.

Ilūkstes novadu šai skrējienā pārstāvēja Andis Puida no Bebrēnes (LSK „Bebra”), savā vecumā

etapā iegūstot 1. vietu, Artūrs Lapa - Ilūkstes kultūras centra vadītāja pienākumu izpildītājs, kas arī savā vecumā kategorijā ieguva 1. vietu; Jānis Puida (LSK „Bebra”) savā vecumā grupā ieņēma 2.vietu; Viesturs Pimenovs no Ilūkstes DTC „Jaunība” saņēma 4.vietu un Jānis Petkevičs, Ilūkstes 1.vidusskolas skolēns, ierindojās 5. vietā. 1. vietu šajā kategorijā ieņēma dobelnieks Jānis Girgensons, kas, jāpiemin, finišējis pirmais jau visos līdzšinējos 7

etapos. Arī trešo vietu ieņēma dobelnieks - Gatis Lejniņš. Kategorijā vīriešiem virs 60, pirmajā vietā ierindojās Voldemārs Pinka no Daugavpils, otrajā vietā skriešanas veterāns no Vaboles Romāns Saušs. Daugavpilietis Vjačeslavs Dedelis savā vecumā grupā ieņēma 1. vietu, Jevgēnijs Tarvids ieņēma 2.vietu. Arī Līga Girgensone no Dobeles ierindojās 1. vietā, kas arī lielākoties visos etapos ir finišējusi pirmā.

Galāmērķi visi dalībnieki saņēma pateicības rakstus, bet 1. un 2.

vietu ieguvēji tika apbalvoti arī ar medaļām.

8. etaps - 8.novembrī : Silene - Šengeida, 9. - bija noslēdzošais etaps: Kronauce - Dobeles. Noslēguma ceremonija - Dobeles sporta centrā.

Prieks, ka Latvija savā jubilejā saņem arī šāda veida dāvanas. Ir labs teiciens - veselā miesā vesels gars. Jo vairāk mūsu valstī būs šādu veselīgu skrējēju, jo veselāks būs dzimtenes gars un staltāka stāja. Lai veicas arī turpmāk!

Sarmīte Bogdanoviča

No sporta veterāna atvadoties...

2008. gada 9. novembrī mūžībā aizgājis mūsu novadnieks, nopelniem bagātais sporta meistars Heronims Lapkovskis.

Heronims Lapkovskis dzimis 1928. gada 8.augustā Ilūkstes apriņķa Pilskalna pagastā. Mācības uzsācis sākumskolā Sventē, pabeidzis Ilūkstes 1. Vidusskolā. Absolvējis Minskas fizikultūras tehnikumu. Kopš 1947. gada daudzu sacensību dalībnieks, uzvarētājs un laureāts. Aktīvi piedalījies sporta darba organizēšanā Ilūkstes rajonā, vēlāk arī Daugavpils rajonā. Vairākus gadus bijis Ilūkstes FK un SK, kā arī LBSB „Vārpa” priekšsēdētājs. 1974. gadā tika apstiprināts par BSB „Vārpa” un BJSS riteņbraukšanas treneri, kur darbojās līdz pat pensijas gadiem. Bija Ilūkstes velomaratona idejas autors, kā arī novada sporta vēstures materiālu vācējs un popularizētājs, izdevis savu grāmatu „Pusgadsimtu ar divriteni”. Darbojās kā novada avīzes sporta vēstures lappuses līdzautors. Līdz pat mūža beigām bijis aktīvs sporta veterānu sacensību dalībnieks.

Ikviens atceras Heronīmu Lapkovski kā enerģijas pilnu un aktīvu cilvēku, kas ar savu prieku dzirksti spēja aizdegt daudzu sirdis. Izcēlās ar tālredzību un sapratni pret citu idejām. Arī pats bija daudzu ierosinājumu autors. Viņš bija godīgs, atsaucīgs cilvēks, ar augstu pienākuma apziņu apveltīts darba vadītājs. Izveidoja satīcīgu ģimeni, uzaudzināja 2 dēlus. Bija gādīgs un mīlošs vectēvs 4 mazbērniem.

Tik daudz siltu vārdu teicāt,
Tik daudz mīlestības pratāt dot,
Darbu grūtāko ar smaidu veicāt,
Paldies dzīvei teicāt aizejot.

Ilūkstes novada dome, un visi novada ļaudis, kuru dzīvē liela nozīme ir sportam, vienmēr saglabās gaišas atmiņas par Heronīma Lapkovska ieguldījumu sportā un sabiedriskajā dzīvē.

Kad sirds dejo...

Šī zeme - tā Tava. Šī zeme, kur bišu spārnos skan vējš un liepziņi gozējas saulē. Tā priecē ar savu pagātni, tagadni, nākotni cerams. Bērnu dienas aizsauc ceļā uz zemi, kur rīta rasā baidoties samērcēt kājas, bērns ceļ savas plikās pēdas pāri pār slapjajām smilgām un... naivi, jo slapjas paliek pat rokas. Bet sirds dejo... Tā lec no prieka par redzēto: taureni raibraibiem spārniem gleznotu, skudru aizvien darbā skrejošu, biti zeltsvitrotu, kas biedē un reizē izsauc mazajā cieņū... Par ko? Par darbu, ko tā dara ar tādu atdevi un nesavtību. Tas viss - tas liek dejojot un smieties, skriet plāvai pāri un nožāvēt slapjās kājas vējā - kopā ar zāli. Nokrist smilgu ieskautam

un skatīt mākoņus tur - zilajā tālē. Un zināt, ka zeme šī ir un būs viņa - viņa sirds un ģimenes sēta, kur esi pie sevis, pasargāts, kaut arī reizēm bez spēka no skrējiena lielā un pasaules plašuma ieskauts, bišu zunoņas vadīts. Pie sevis un sevī. Pasaulē, Tēvijā savā, kur tik daudz ko atklāt un pasargāt, kur tik daudz ko mīlēt un dāvēt.

Reizēm vienkārši būt un zināt - tā zeme Tava, un nebūt ne lēta. Kā dzintargrauds jūrā - neliels, bet Tavs. Un daudz no svara, tik saturīgs un bagāts, tik daudzus notikumus sevī nesošs. Tāpēc Tavs, jo Tevis atrasts un lolots - Tev dāvēts.

Sarmīte Bogdanoviča

Pensionāru pēcpusdiena

Sekunde nomaina minūti un minūte stundu. Vēja spārniem aizsteidzas laiks. Un kādu mirkli cilvēks pamana, ka viņa tumšajos matos ir iezadzijs balts dzīpans, tad vēl viens un vēl... Un katrs šis dzīpans norāda uz to, cik bagāts šis cilvēks ir. Viņa stundām, dienām un gadiem darītais darbs ir ierakstīts viņa plaukstās. Un acis mirdz prieks - prieks par padarīto. Un šis skumjas, kas reiz pa reizei pavīd, ir kā apliecinājums tam, ka šī cilvēka dzīve nav lēta. Un nav lēts viņa darbs un prieks. Tāpēc 30. oktobrī Ilūkstes kultūras centrs uz atpūtas vakaru pulcināja šos baltajiem dzīpariem tik bagātos ļaudis. Tā bija diena, kad cilvēki uz mirkli varēja atrauties no ikdienas darbiem, nolikt malā savas rūpes, pabūt kopā, satikt kādu ilgāk neredzētu paziņu un patērzēt par šo un to. Pirmo reizi šis pasākums kopā apvienoja Ilūkstes un Pilskalnes pagasta pensionārus, kopskaitā 128 (83 ilūkstieši un 45 pilskalnieši). Vakara gaitā izskanēja daudzi sirsnīgi laba vēlējumi un muzikāli sniegumi, ko izpildīja Pilskalnes sieviešu vokālais ansamblis "Lilijas" un Ilūkstes kultūras centra senioru vokālais ansamblis "Kamenes" viņu vadītājas Lilijas Kuciņas vadībā. Ar savu sveicienu bija atnākusi arī jaunākā paaudze - Ilūkstes pirmsskolas izglītības iestādes "Zvaniņš" audzēkņi.

Īpaši tika sumināti jubilāri, kas dāvanā saņēma ziedus un nelielas dāvanīņas, kā arī muzikālu sniegumu Artūra Lapas izpildījumā. Skaistus un cerību pilnus vārdus visiem klātesošajiem teica arī Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna, Ē. Keivomeģe, Sk. Davne u.c.

Gribētu pateikties sponsoriem SIA "Itla - D" vadītājam P. Rončam, SIA "Help" vad. - Č. Meduneckim, SIA "Justs" vad. - S. Mežniekam, Kooperatīva sab. "Skaidrītes" vad. - V. Joņinai, K/S "Dubezers" vad. - Z. Pučkai, SIA "Bebra serviss" aptiekas vad. - A. Puidam, SIA "Ilūkstes Aptieka" vad. - A. Surgovtei, Z/S "Dzintari" vad. - S. Razminovičai, SIA "Buvnieks" vad. - N. Joņinam, "Sarkanais krusts" vad. S. Davnei par bagātīgi sarūpēto cienastu, ko uz galdiem skaisti sakārtot palīdzēja Pilskalnes pagasta pārvaldes darbinieces

Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna sveic jubilārus.

un Ilūkstes pensionāru valdes locekles kopā ar sociālā dienesta darbiniecēm.

Gaisā virmoja patiess prieks un sirsnība, kas liecināja par to, ka svētki ir izdevušies.

Sarmīte Bogdanoviča

Mājas vecāko tikšanās

28. oktobrī Ilūkstes novada domē notika Ilūkstes māju vecāko, domes priekšsēdētāja Stefana Rāznas un SIA „Ornaments” vadības kopapulce. Tā bija pirmā šāda veida tikšanās novada domes telpās, kur tika runāts par Ilūkstes iedzīvotājiem tik svarīgiem jautājumiem kā māju apkure un cenu kāpums.

Kopīgiem spēkiem tika mēģināts atrast kompromisu siltuma tarifu jautājumos.

Pieredzes apmaiņas seminārs psihologiem

30. oktobrī Ilūkstes 1. vidusskolā notika seminārs Daugavpils rajona psihologiem.

Semināru vadīja skolas izglītības

ekskursijā pa skolu un apmeklēja arī skolas bibliotēku.

psihologs Aija Žuravska.

Seminārā tika apskatītas sekojošas tēmas:

✓ „Mandalas”-dzīves harmonijas veicināšanas metode;

✓ masu informācijas līdzekļu izmantošanas iespējas psihologa darbā

Semināra dalībnieki - Daugavpils rajona psihologi. Seminārā piedalījās arī Daugavpils rajona padomes izglītības pārvaldes bērnu tiesību aizsardzības un jaunatnes lietu galvenā speciāliste Natālija Pēterāne.

Semināra noslēgumā dalībnieki devās

◆ Dažādi ◆

Lūgums nebarot gulbjus

Jau vairākas nedēļas Ilūkstes upē iepretim kultūras centram visā savā godībā gozējas gulbju ģimene, piesaistot gan lielu, gan mazu iedzīvotāju uzmanību. Daudzi viņus, labu gribēdami, baro ar maizi (diemžēl iepakojumus nereti atstājot turpat upes malā).

Taču tā var izdarīt "lāča" pakalpojumu. Ornitologi brīdina un lūdz kā katru gadu: nebarojiet gulbjus! Jo, ja viņi pieradis pie cilvēku rūpēm, tad var arī neaizlidot uz savām

pārziemošanas vietām un tad viņiem, šeit paliekot arī pa ziemu, draud reālas briesmas. Diemžēl ik gadu tiek ziņots, piemēram, par ledū iesalušiem gulbjiem.

Tāpēc mīlie ilūkstieši, nedarīsim pāri šiem skaistajiem, cēlajiem putniem, viņus barojot! Viņi lieliski prot atrast sev piemērotu barību paši - tieši tik, cik viņiem pašlaik ir nepieciešams, gatavojoties pārlidojumam.

Antra Martinsone

*Nāk rudens apgleznot Latviju,
Bet nepāļies neenties tā,
Man viņa ir viskaistākā
Tik un tā.
/M. Zalte/*

◆ Policijas ziņas ◆

Policijas darbs oktobrī

Par administratīvo pārkāpumu izdarīšanu Ilūkstes policijas iecirkņa darbinieki oktobrī sastādījuši 39 administratīvos protokolus, no kuriem 11 protokoli par alkoholisko dzērienu lietošanu sabiedriskās vietās.

Reģistrēti 19 noziegumi, no kuriem 10 atklāti, bet 8 gadījumos tika pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

Atklāts viens nelikumīgas alkohola tirdzniecības gadījums.

Pēdējā laikā palielinās alumīnija vadu zādzība darbojošās elektrolīnijas, tāpēc Ilūkstes policijas iecirknis lūdz atsaukties aculieciniekus vai personas, kurām ir informācija par šo noziegumu izdarītājiem. Anonimitāte garantēta.

◆ Vērigā acs ◆

Lūk, cik neglīta bedre jau vairākus mēnešus bojā Ilzes ciema seju. Tā izrakta, it kā lai "apglabātu" būvgružus, bet tie stāv kā stāvējuši, toties ciema iedzīvotāji to sākuši izmantot, lai atbrīvotos no saviem atkritumiem. Cik ilgi vēl?...

◆ Apsveicam ◆

Paliec pie manis,
Kad tumsā tev maldīsies skats,
Es būšu putnu ceļš tavai naktij,
Debesīm - greizais rats.
Sildies pie manis,
Kad tavai dvēselei salti,
Un domas gurušas ņimst.
Es - tava pavarda guns.
Lai mūsu sapņi dzimst
Kā janvāra puteņi balti.

Ilūkstes novada dome sveic sakarā ar stāšanos laulībā
Raivi Loginu un Intu Jaunzemu (laulība reģistrēta 12.09.2008)
Vidmantu Kibartu un Svetlanu Trošinu (laulība reģistrēta 03.10.2008)
Valēriju Sarbaju un Anitu Indzenu-Andzenu (laulība reģistrēta 07.10.2008)
Heinrihu Liepu un Janīnu Možeiko (laulība reģistrēta 11.10.2008)

Tā kā saule
prot dot gaismu,
Ļauj ik ziedam uzziedēt.
Tā tev, tēti, māmiņ,
saviem bērniem
Jānodod spēks pa dzīvi iet!

Ilūkstes novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrētie bērniņi :

ilūkstieši -	Maksims Boļšakovs	13.10.2008
	Pelageja Ignatjeva	19.10.2008
pilskalnietis	Edgars Bleive	02.10.2008

Ilūkstes novada dome sveic laimīgos vecākus un vecvecākus sakarā ar bērniņu piedzimšanu

Kad gadu pūrs aizvien top pilnāks,
Mums reizēm tajā ielūkoties der.
Un pasmelties no akas pilnās,
Kur varavīksne gaismu dzer.

Ilūkstes novada dome sveic apaļās jubilejās novembrī dzimušos novada iedzīvotājus

50

- Ilūkstē: Valentīna Holmeistere, Regīna Keiša
- Bebrene: Ērika Šaršūne
- Pilskalnē: Eduards Ragelis, Jānis Smagars, Veronika Zaica
- Šēderē: Alexander Grachev, Nikolajevs Vasīlijs, Regīna Vasaraudze

60

- Ilūkstē: Alberts Altāns, Anna Ivļeva, Dmitrijs Potaševs
- Pilskalnē: Andris Keivomeģis
- Šēderē: Janīna Borina, Emīlija Pilace

70

- Ilūkstē: Vilhelmīne Voitāne, Anastasija Zaiceva

80

- Ilūkstē: Jānis Tamanis
- Bebrene: Jānis Antuzevičs, Velta Buceniece, Valentīna Simanoviča
- Pilskalnē: Jānis Kantāns, Lūcija Kokina, Lūcija Pavloviča

90

- Ilūkstē: Juzefa Šaršūne

◆ Līdzjūtība ◆

Lai sapnis balts viņu dvēseli aijā
un klusais miers ar saviem spārnēm sedz ...

Ilūkstes novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti mūžībā aizvadītie:

Lidija Ardašova	24.10.1922. - 29.09.2008 (Ilūkste)
Sandra Vārdava	08.05.1966. - 02.10.2008 (Alūksne)
Aigars Cibiņš	05.01.1967. - 06.10.2008 (Bebrene)
Grigorijs Titovs	19.10.1921. - 09.10.2008 (Ambeļi)
Antonina Gleizde	23.03.1942. - 12.10.2008 (Ilūkste)
Viktors Osipovs	12.05.1954. - 19.10.2008 (Ilūkste)
Alfreds Krimelis	26.04.1924. - 21.10.2008 (Bebrene)
Valērija Kosa	02.03.1936. - 30.10.2008. (Šēdere)

Līdzjūtību tuviniekiem izsaka

Ilūkstes novada dome.

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums jaunu spēku
rod.
Lai labā, apklusī sirds vēl ilgi,
Teic padomus un ceļa maizi dod.

/J. Silazars/

**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Zanei Tumarevičai
un viņas ģimenei,
tēti mūžībā aizvadot.**

Ilūkstes pirmsskolas izglītības
iestādes „Zvaniņš”
grupas „Lācēns” bērni, vecāki
un skolotājas.

„Rudens zelti pavasara ieceres.”
/Alberts Zarāns/

2008.gada 21.novembrī plkst. 20.00
Ilūkstes kultūras centrā

ZEMESKOPĒJU

Aicinām ikvienu, kura sirdī ir priekšs par
rudens veltēm un gandarījums par
paveiktajiem lauku darbiem, pavadīt
jauku atpūtas vakaru.
Jūs priecēs dažādi interesanti
pārsteigumi, sirsniņš pašdarbības
kolektīvu koncerts un balle.

Dalības maksa Ls 5,-
Iepriekšēja pieteikšanās pie saviem lauksaimnieku
konsultantiem,
par pasākuma norisi jautāt IKC pa tālr.65462135
vai pa e-pastu kulturas.nams@ifukste.lv

22.novembrī plkst.19.00 Ilūkstes KC Kultūras akadēmijas
studentu koris „Sōla” visiem par prieku sniegs savas
10-gades jubilejas koncertu.

Diriģenti: Kaspars Ādamsons, Kaspars Vēvers, Rūdolfs Ba-
cāns

22. novembrī plkst. 14.00 Bebrene kultūras namā
vokālā kvarteta
„The Sharks” koncerts.

Programmā: latviešu komponistu mūzika, cittautu populārā
mūzika, kā arī jaunākās kora dziesmu aranžijas.

Soprāns Laura Jēkabsons, alts Liene Bankovska, tenors
Rūdolfs Bacāns, bass Kaspars Vēvers

Ikviena ir mīļi gaidīts uz sirdij tīkamas mūzikas baudīšanu.

Ilūkstes luterāņu draudze
aicina

jebkura vecuma bērnus apmeklēt
svētdienas skolas nodarbības,
kas notiek luterāņu baznīcā dievkalpojuma laikā
mēneša 1. un 4. svētdienā pl.14.00,
bet 2. un 3. svētdienā pl.10.00.

Dienas aprūpes centrā "Fēniks",
mūsu klientu
Rokdarbu izstāde - pārdošana
no 04.11.2008.g.

Ilūkstē Zemgales ielā 6a
Būsiet mīļi gaidīti
DAC "Fēniks"

◆ Paziņojums ◆

Ilūkstes pilsētas bibliotēka informē iedzīvotājus, ka Veselības
centrā "Ilūkste" (Ilūkstes pilsētas poliklīnikā), Raiņa ielā - 35, tiek atvērts
grāmatu izsniegšanas punkts (grāmatu izsniegšana/ saņemšana). Lasītājus
apkalposim katrā mēneša otrajā ceturtdienā no plkst. 12.00-14.00, 1.stāvā
vecākās medmāsu kabinetā. Izsniegšanas punkta atvēršana plānota
13.novembrī. Tālāko informāciju meklējiet mājas lapā www.ilukste.lv,
sadaļā kultūra novadā, Ilūkstes pilsētas bibliotēka.

P.S. Labprāt uz klausīsīm lasītāju ierosinājumus, vēlmes, ko Jūs gribat lasīt.

Ilūkstes novada informatīvais izdevums.
Redaktore Sarmīte Bogdanoviča.
e-pasts: sarmite.bogdanovica@ifukste.lv
www.ifukste.lv

Ilūkstes novada domes adrese: Ilūkste, Brīvības iela 7,
tel. 5447859, e-pasts: dome@ifukste.lv
Par publicētajiem faktiem un skaitļiem
atbild raksta autori.

Maketēšana un iespēšana
SIA «Latgales drukā»,
tirāža – 800 eksemplāri.